

5-7-24

Dit blad ligt ter raadpleging en lezing op de leestafels der Oost- en West-Indische Mailbooten en der voornaamste Sociëteiten, Hotels, Cafés en Leesinrichtingen, zoowel hier te lande als in Oost- en West-Indië.

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang“.

Opgericht door Kolonel E. V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

KANTOREN:

HOOFDBESTUUR HEULSTRAAT 17, DEN HAAG
VERLICHTINGDIENST TELEF. 4519. POSTGIRO 114574

ADMINISTRATIE VAN HET „KOLONIAAL WEEKBLAD“
HEULSTRAAT 17, DEN HAAG. - TELEFOON 14519. - POSTGIRO 14574

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich in Nederl. tot den Administr.: HEULSTRAAT 17, Tel. 14519. Postgiro 14574, in Ned.-Indië tot den Hoofdvertegenw. te SOEMENEP (Madoera) Mr. K. FAUSER. Voor Advertentiën tot de DRUKKERIJ TEN HAGEN, NOBELSTRAAT 20. Tel. Interc. 11987*. Postgiro No. 17260, beiden DEN HAAG.

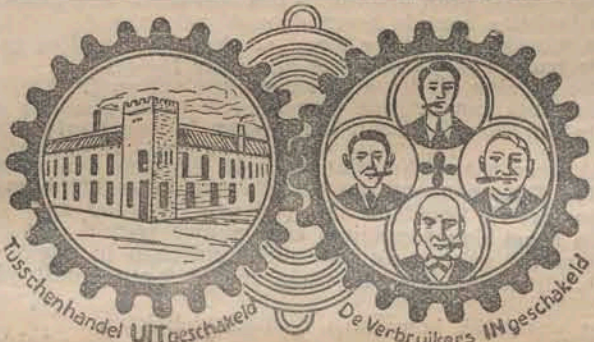
MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN

moeten worden geadresseerd en gezonden aan de Redactie, HEULSTRAAT 17, DEN HAAG.

Fa. Wed. A. VAN GEMERT & Zn. - Havana-Sigarenfabrieken - BEST (N.-Br.), Holland

EENIG ADRES VOOR LEVERING VAN SIGAREN RECHTSTREEKS AAN PARTICULIEREN

Het succes, dat wij reeds jaren hier in Holland hadden door onze sigaren rechtstreeks te verkoopen aan de Verbruikers en dat wij door onze aanbiedingen hier in Holland dikwijls ook vele bestellingen ontvingen voor het leveren van sigaren aan familieleden of bekenden in Ned.-Indië, hebben ons op het veld gebracht aan de Particuliere Adressen in Ned.-Indië op dezelfde wijze onze offerte in te zenden, als wij in Holland doen. Al onze Afnemers zijn overtuigd, dat de sigaren, welke door ons tegen fabrieksprijzen worden afgeleverd, zeer concurrerend zijn, daar elke tusschenhandel wordt uitgeschakeld en de winsten, welke de tusschenhandel zou maken, den verbruiker ten goede komen, bedragen voor Holland 25 à 30 %. Nog belangrijker is zulks voor H.H. Rookers in Ned.-Indië, daar het alleén Reizigers en Tokohouders (in Holland Winkeliers), doch ook IMPORTEURS worden uitgeschakeld, indien men

zelf z'n sigaren rechtstreeks gaat importeerden. Door Uwe benoogde sigaren rechtstreeks van onze fabriek te betrekken, zult U zich minstens 40 pCt. bevoordeelen. Wij raden U daarom aan eene proef te nemen met ons fabriekaat en zijn wij ervan overtuigd, dat U geregeld afnemer van onze sigaren zult worden. Blijvende relaties te winnen is ons doel en garandeeren wij U steeds prompte bediening en onovertroffen kwaliteit.

Tracht steeds met Uwe Vrienden en Kennissen eventueele bestellingen te combineeren om aanspraak te kunnen maken op punt 2 onzer leveringsvoorwaarden waardoor U 7 pCt. korting kunt genieten van het factuurbedrag.

VRAAGT ONZE GEILLUSTREERDE PRIJSCOURANT No. 4, WELKE GRATIS EN FRANCO WORDT TOEGEZONDEN

INHOUD: Verhaal van de ghnstige reize naar de Moluccen onder de Commodorevlagge der roemrugte Paketvaart-Maatschappij ondernomen met een edel gezelschap van Dames ende Heeren. — Gevaren voor den afzet onzer Koloniale producten. — Een verzoek van de Leden van „Oost en West“. — Sintels. — Kunst, Kunstnijverheid en Huisblijft. — Van Week tot Week. — Persoverzicht uit de Ind. Bladen en Tijdschriften: Uit de Eur. Pers. Uit de Int. Pers. Uit de Chin. Pers. — Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Caracao. — Uit den Verren Vreemde. — Berichten der Afdelingen: (I. Deventer, II. Utrecht). — Med.

Old England

NIJMAN & PHILIPS
LADIES' AND GENTLEMEN'S TAILORS
COOLSINGEL 129 — ROTTERDAM

ERNEST CASSUTTO
TANDARTS
(Lid van de Vereeniging „Oost en West“)
Prins Mauritsplein 3
(Vroeger Fred. Hendriklaan)
Spreekuur alle werkdagen van 9-11 en 1-3
Telefoon 50061

Speciale Aanbieding.
Prima Elken Hulsamer f 350.-
Schitterend Gepolitoerd Slaapk-Ameublement f 475.-
met Lits-Jumeau, Toilet, enz.
Grote voorraad in alle soorten Meubelen

MEUBELMAGAZIJN „T WOONHUY“
69 PARKSTRAAT 69

TELEF. 15528

INDISCHE UITRUSTINGEN
VOORDEELIGST ADRES:
AU BON MARCHÉ
A. DE VRIES & ZONEN
AMSTERDAM
ROTTERDAM
DEN HAAG
UTRECHT
BAARN

WIE ZINGT DAAR?
DE „NEW EDISON“

The NEW EDISON
COMPARISON WITH THE LIVING ARTIST REVEALS NO DIFFERENCE

Wij noodigen U uit tot een bezoek
KUNSTZAAL EDISON
DEN HAAG. ROTTERDAM. BATAVIA. MEDAN.
LANGE POTEN 15
WITTE DE WIJSTRAAT 88
RIJSWIJKSTR. (WELTEVREDEN)
HINDOESTRAAT 1-3

A.H.I.T.

Het **ALGEMEEN HAAGSCH INSTITUUT VOOR TANDHEELKUNDE (A.H.I.T.)** te 's-Gravenhage **Piet Heinstraat 2a**, Telefoon 34580, is onweerlegbaar de meest moderne en beste inrichting in Europa voor de behandeling van mond- en tandziekten. De behandeling geschiedt uitsluitend door bekwame tandartsen-specialisten, onder leiding van tandarts **Alex Mertens**. **Lage Tarieven.** De gedrukte tarieven zijn kosteloos aan het Instituut verkrijgbaar, hetwelk geopend is alle werkdagen van des morgens 8.30 uur tot des avonds 10 uur, behalve van 6-7 uur. Zondagsmorgens van 10-12 uur.

Het aanbevolen adres
 voor COMPLETE MEUBILEERING is het
Meubelhuis „Conrad“
 Laan van Meerdervoort 220 - Tel. 35650
 hoek Conradkade

NATUUR WOLLEN ONDERGOEDEREN
 VAN

Verkrijgbaar in alle qualiteiten en maten bij
ISERIEF & Co Magazijn „de Prijslijst“
DEN HAAG.
 Veenestr. 16-18. Valeriusstr. 29.
Prijscourant opaanurage gratis.

Naar dineert en lunched goed en goedkoop?
RESTAURANT BAZARSTRAAT
 Bazarstraat 5-7 Den Haag
 bij het Vredespaleis en de Scheveningsche Boschjes
 is het eenige adres in Den Haag, waar U kunt Lunchen
 vanaf f 0.75 en Dineeren vanaf f 1.-.
 Restaurant à la Carte den geheelen dag. Gebruik van
 dranken niet verplichtend. Geen fooien.
 Aanbevelend, O. F. DE VRIES

BESCHIKBAAR.

Maison H. SIMONS
 Mantel- en Costuum-Magazijnen
HEULSTRAAT 13 naast „BOEATAN“
NOORDEINDE 17a

Uitsluitend betere
Dames-Confectie

STEEDS HET NIEUWSTE
BEKENDE SOLIDE GENRES
BILLIJKE PRIJZEN

BESCHIKBAAR.

Bad- en Zweminrichting „DE REGENTES“
 Telefoon 32739 Postrekening 69868
Weimarstraat 63, Den Haag.
 in de onmiddellijke nabijheid van de Electr. tramlijnen
 3, 5, 12 en de Stoomtram H. S. M.

Moderne inrichting, voldoende aan
 de hoogste eischen- van hygiëne
 en comfort voor de bezoekers.

Zwembaden - Kuipbaden - Douchebaden
 Zwemabonnementen en Couponboekjes voor 50 Kuip-
 of Douchebaden op voordeelige voorwaarden.
 Op verlangen Zout-, Zee-, en Dennenloofbaden.

Ter overname aangeboden
 een zeer weinig gedragen, zoo goed als
 nieuw **Ambtscostuum Assist.-Resident**,
 normaal figuur, lengte ongeveer 1.78 M.
 Brieven onder No. 222L Bureau van dit
 Blad, Nobelstraat 20, Den Haag.

Verhael van de ghuinstige reize naar de
Moluccen onder de Commodorevlagge
 der roemrugte **Paketaart-maat-**
schappij ondernomen met een
 edel gezelschap van **Dames**
 ende **heeren.**

In 't zog der V.O.C. voer schipper van der Wijk
 Met zijne schoone schuyt, waaraan niet één gelijk,
 En sneed met zulk een vaert in vasten koers de zee,
 Zooals naar heugenis geen andre schipper dee.
 Een keur van edel volk, 't Javaansche landschap zat,
 Benieuwd naar andre streek en tap uit ander vat,
 Bevolkte 't schip geheel; de bloem der coopschap,
 Of'cier en justicier, in ambt en kennis knap;
 En joffren rank van leest, van facie schoon en soet,
 Verzelden 't mansvolk trouw en met vermeeten moed,
 Om 't Oosten van den Oost met eigen blik te zien,
 Te schouwen 't rare land en zijne vreemde liën.

E: 't wierd een wonderbaer en kostlijk avontuur,
 Dat niemand zich bekloeg, bezielde van 't ware vuur
 Om tot profijt van 't land en baat voor zijne saeck
 Te kennen ander volk met ander doel en taeck.
 In Balikpapan al begon 't, op Borneo's kust,
 Dat 't hert ons opensprong van vaderlandsche lust
 Bij 't sien van 't machtig werk, in noesten vlijt gewrocht
 Daer waer geen sterveling iets dierglijks had gezocht.
 Bataafsche energie boort daer de olie aan
 In 't ondoordringbaer woud en doet haar leiding gaan
 De barre rimbou door tot aan haar factorij,
 Die groeide uit tot stad en oliemaatschappij,
 Exempel van hetgeen courage ook hier vermogh:
 De Borneosche nacht, herschepen in den dag!

Al meer naar 't Noorden voer de Plancius dan voort,
 Den Stroomenkaap gerond, Celebes langs het boord,
 En meerde 't ochtend vroeg al aan Menado's ka
 En bragt den passagiers een nieuwe wereld na.
 Daer het gekerstend volk met blijdschap in 't hert,
 Ontvink het hoog besoeck, zoodat 't een wedstrijd
 [werd

In vrindelijk betoon en hartlijk welkom.
 En toen men 't heuvelland naar Klabat's berg beklom
 De Minahasa in, en naar Tondano's meer,
 Zoo wierd 't tot een triomf, een hulde keer op keer.
 Men sagh er saemgestroomd de maegden altegaer,
 In 't fraaist habijt gehuld en bloem en knop in 't haer,
 Het liefelijke oog, aan stralend git gelijk,
 Gericht op 't vreemd besoeck in teerst' aaminnigheid.
 Met vaersen en musieck deed men de wagens staen,
 En droeg in overvloed de bloem' en vruchten aen
 Als giften van het land, tot feestelijken groet,
 Gelijk men dat alevel voor een vorst wel doet.
 En menigeeen verschoot 't gelaet en traende 't oog
 Bij 't sien van zooveel lief, dat 't vrindlijk volk bewoog.
 En toen 't Wilhelmus klonk uit jonkvrouwlijcken mond,
 Dan was daer geen gemoed, waarin 't geen weerklink
 [vond.

Maer verder voer de schuyt, tot aan Ternate's strand,
 Verloren in de zee als een vereenzaamd land,
 Dat droomt in weemoed na van 't grootsche van weleer,
 Toen 't burtg in woonstee was van menig nobel heer.
 En met zijn fort bestreek de straten al rondom,
 Bedreigend 't kwaede volck in heel deez' waeterkom.

Naar Banda voer men voort en wierd er dra begroet
 Door gondels, rank van vorm en glanzend in den gloed
 van 't vroege licht des daags, en in dit naglenland
 Hervoeelde men opnieuw dat een historicband
 Nog altijd bindt bijeen wat was en wat er is.
 En mag het Coens geweld nu wekken deerenis,
 Bij 't nieuwer rechtsbegrip en mildere morael,
 Zijn tijd bragt mannen voort met hoofd en hert van
 staal;

En onder zerk en steen in 't kerkjen aan de baai
 Vond menig lijf zijn rust, in leven sterk en taai,
 Zooals dat oud geslacht van Hollands driesten tijd
 Er velen heeft gebaerd, tot avontuur bereid
 En wacker in 't gevaer, in 't hachlijkst uur nog' koen,
 In 't wikken minder sterck, maar onvervaerd in 't doen.

Nog deed men Ambon aen — de bakermat van 't ras,
 Dat altijd 't alderbeste van ons krijgsvolck was
 En vond er goed onthaal in 't residentiehuis,
 Waar heel een krijgersstoet, bedekt met lint en kruis,
 Al langs ons henen trock en Ambons jonge volk
 Zijn beste kragten gaf en maeckte zich ten tolk
 Van 't toegewijd gevoel, dat ook dit ras besiel
 Voor 't land dat leering bracht en hoog de orde hield.

HET VAN OUDS BEKENDSTAANDE
MUZIEKHUIS „TENZER“
PAUL KRUGERLAAN 114
 Gramophoons in alle prijzen vanaf f15.—
 Gramophoonplaten vanaf f1.50
 Reparatie-inrichting voor alle soorten muziekinstrumenten
 VERZENDING NAAR OOST EN WEST

M. J. J. ESQUES - DEN HAAG
 DAMES- EN HEERENKLEEDERMAKER
 SNEEUWKLOKJESSTRAAT 15
Prima Engelsche en Schotsche Stoffe
 Eerste klas Bewerking Lage Prijzen
ATELIER VOOR KEEREN EN REPARERE

Te veel sou 't sijn, wen 'k noemd' al wat m'ons vo
 Aan schoonheit van tafreel, aan Moluccaansche
 Doch Bali dient vermeld als 't grootsche end van
 De top van 't avontuur, die ellek heugen zal;
 De tempelpalmentuin, in schaduw van vulkaan,
 Bood ons natuur en kunst in zeldzaamst' eenheid
 Een sproke, waar gebeurd; een droom in werkljik
 Een wereld ongekend; het kroonjuweel van 't
 'k Volsta met dit relaes en trek de les daeruit
 Dat het de peine loont te vaeren met een schuyt
 De wijde waetren rond en langs zoo welig land
 Onder zoo goede vlag, zoo reeë stuurmanshand.

De geest van Plancius beving de maatschappij,
 Die dezen tocht bedagt. Hij sta haar verder bij,
 En keer' tot voorspoed haar en 't land, dat zij ont
 Tot beider wellevaart en reputatie groot.
 Ant. L. (L
 (In vrij-oud-Hollandsche-speling).

Gevaren voor den afzet onzer
koloniale producten. *)

Meer dan honderd verschillende voortbreng
 uit Oost- en West-Indië worden over de ge
 wereld verbruikt, hetzij als voedings- of
 middelen, hetzij als grondstoffen of hulpe
 stoffen of als siervoerwerpen, terwijl ook de
 schillende Indische kunstproducten zeer ge
 zijn.

Intusschen kent slechts een beschamend
 aantal der verbruikers hun herkomst, ter
 groote menigte, vooral in het buitenland, a
 veelal een geheel andere oorsprong wordt
 prent, omtrent Insulinde met zijn veelsoortige
 ducten geen begrip heeft.

Dit is buitengewoon ernstig, want al v
 onze koloniale producten tot op heden wel a
 toch komt er een tijd, welke bij de tot op
 gevolgde methode, stagnatie in deze tijdelijke
 stige positie zal brengen.
 Behalve suiker en Sumatra-tabak hebben na
 de Indische producten als zoodanig zich me
 ter wereld een bestendige markt veroverd.
 Zelfs koffie en thee niet, want zoolang
 consument in het buitenland onwetend word
 houden van het bestaan van Nederl.-Indische
 ducten en fabrikaten en niet minder met de
 treffelijke qualiteiten dezer producten, die
 als regel onder geheel andere benamingen
 herkomst verstrekt worden, zal de import
 grossier in den vreemde de macht behouden
 Indische producten zonder moeite te vervan
 door concurreerende producten uit andere
 sche landen.

Zoo goed als een fabrikant al het mog
 zal doen om zijn geregistreerd merk of
 benaming er bij het publiek in te brengen,
 noodzakelijk is het en zelfs een levenskwes
 Nederland en in het bijzonder voor den Kol
 productenhandel, dat de buitenlandsche consu
 fabrikant, enz. bekend wordt gemaakt met de
 komst der Indische producten en er eindelijk
 een halt wordt toegeroepen aan het onwetend
 den omtrent alles, wat Nederland op kol
 gebied presteert.

De Centraal-Amerikaansche en Brazilia
 koffiesoorten worden aan het publiek als
 koffie voorgezet, de Tangerang- en Curaçao
 hoeden als Panama- en Manilla-fabrikaten.
 1500 metrieke ton Java-kapok, waarvan het g
 gedeelte naar Duitschland en de Vereenigde
 gaat, weet vrijwel alleen de importeur wa
 artikel het is en vanwaar het herkomstig
 worden meer dan 30 milliard kopjes Ned.-Indi

*) Overgenomen uit het niet-ambtelijk gedeelte
 de Nederlandsche Mercur. (Handelsberichten
 Juni 1924).

Waarom zoudt U niet eens toezending vragen
 gratis prospect over de natuurlijke, genezen
 delen van Dr. Julius Hensel. Deze middelen tocht
 groot belang voor ieder, zijn dit ook voor U en er
 zich, vroeger of later, in uw gezin, in uw familie- of
 kring (vooral wanneer daaronder tropengangers zijn)
 voor doen, waarin het soms meer dan overwegend
 kan zijn, iets van deze middelen en hunne toepassing te
W. v. d. SLUIJS Sr., APELDOORN
 Kantoor voor Nederland en Koloniën „Hensel-“

F. P. JANSSEN Rijksweg 135 WASSENAAR

Automobielen

MICHELIN }
GOOD-YEAR }
DUNLOP } **AUTOBANDEN**

Tel. KIEVIET 562
(HAAGSCHE NET)

...verbruikt, zonder dat de herkomst aan de verbruikers bekend is.

Een kortelings in Frankrijk ingesteld onderzoek ontrent de Nederl. Koloniale producten, en in het bijzonder het thee- en koffie- en cacao- en suiker- en rijst- en andere tropische producten, bracht aan het licht, dat de aldaar geconsumeerde thee met ruim 50 % Java-thee vermengd was, doch niettemin den consument als Britsch-Indische thee wordt voortgezet.

De Nederlandsche schuchterheid moet bij dergelijke ernstige feiten voorgoed ter zijde gesteld worden en de koe bij de hoorns gevat.

Onze koloniale producten staan in bruikbaarheid in menig opzicht ver boven de producten uit andere tropische landen herkomstig. De Nederlandsche planter verzorgt zijn product op zoo zorgvuldige wijze als nergens elders geschiedt, gaat hij zoeer in zijn vak op, als men elders moeilijk zal aantreffen.

Daar waar klimaat of bodemgesteldheid in zijn nadeel uitvielen, zal de Ned.-Ind. planter door zijn meerdere vakkennis en vooral ook door wetenschappelijke voorlichting een product kweken en voor de markt bereiden, hetwelk zelfs hooger staat dan dat voortgebracht in door de natuur meer gunstigste streken.

Wij zien het nu weder bij de rubbercultuur, hoe planters uit de Engelsche koloniën studiereisjes ondernemen naar Nederlandsch-Indië, terwijl onze Nederlandsche rubbercultuur veel jonger is dan die van Ceylon, enz. en voor circa tien jaren de Hollandsche planters naar den overwal togen om eens te kijken, hoe getapt moest worden of hoe de latex moest worden verwerkt. Dank zij het voortdurend verbeteren, zijn zij van leerlingen leermeesters geworden.

Mr. Pinching, regeringsambtenaar bij de culturessels in de Straits, heeft in een zijner jongste rapporten (na een reis door de Nederl. Koloniën in het Oosten) over onzen Indischen planter een zeer oordeel neergeschreven en adviseert den Engelschen planters eens een lesje op den overwal te nemen.

In het jongste jaarverslag der Amsterdam Rubber-Mij. kan men lezen, dat door de verbeterde bewerking van het product de *Sumatra palmolie* en hooger prijs bedingt dan de West-Afrika palmolie.

Een evenzoo is het bij *thee, koffie, tabak, kopra, cassave tapioca, etc.*; daardoor reeds kunnen de Nederlandsche koloniale producten met succes op de wereldmarkt concurreren en vooral met open hiel hun herkomst uitroepen.

Lijfspraken en resultaten, zooals er hier eenige uit het uitgebreide beschikbare materiaal aangehaald worden, zouden door het buitenland aannemelijk voor *propagandadoeleinden* benut en van de markt verkondigd worden.

Als Nederlanders blijven wij getrouw aan de tradities onzer voorouders, zijn vastgeroest aan oude gewoonten en afkeer van al wat modern is, alsof wij niet sedert jaren overal andere denkbeelden in ons neus behoef op te trekken voor den grootman, die een behoorlijke propaganda maakt.

Nederlanders zijn angstig om voor den dag te komen met reclame, noemen dat niet *deftig*, aan den weg timmeren, humbug, hetgeen kortzichtig is en vooral bij de Nederlandsche Koloniën moeilijk anders dan nadeelig kan zijn.

Op het ernstige van dezen stand van zaken kan niet genoeg de aandacht gevestigd worden. De geleverde feiten zijn aan de regering en ook aan een groot aantal bij Koloniale vraagstukken betrokken personen maar al te goed bekend; er wordt ook reeds jaren door dat kleine groepje naar de herkomst gezocht.

De regering heeft menigeen, betrokken bij de Indische culturen of nijverheid, zoowel financieel als moreel gesteund tot het maken van propaganda en het zoeken naar debouches voor de koloniale voortbrengselen; haar treft in dit opzicht geen enkel verwijt.

Nederlands eerste economen trachten door het houden van voordrachten over koloniale onderwerpen in het buitenland het publiek een beeld te geven van Nederland als koloniale mogendheid en daarmee de belangstelling wakker te maken voor de koloniale voortbrengselen, doch de resultaten zijn slechts poover.

Jaarbeurzen en tentoonstellingen in het buitenland kunnen eenigen steun verleenen, maar de enorme kosten en risico maken een duurzaam ageeren volgens dit systeem onmogelijk, terwijl bovendien deze kortstondige propaganda hoege-naamd geen blijvende resultaten geeft. De duizenden, door idealisten voor dergelijke propagandadoeleinden verstrekt, moeten als weggeworpen geld worden beschouwd.

Niet uitsluitend met steun van de regering is gewerkt, doch ook door particulieren.

Zonder veel ruchtbaarheid te geven aan de werkzaamheden, is er gezocht naar een juiste methode, om voor onze Koloniale producten in den vreemde een vaste cliëntèle te zoeken, de juiste herkomst aan de cliëntèle in te prenten en de Nederl. Koloniën populair te maken onder de menigte. Deze drie punten behooren onafscheidelijk tot het uitgangspunt eener doelmatige propaganda. Meer en meer kwam bij onderzoek aan het licht, dat de Nederlandsche Koloniale producten als een afzonderlijk, op zichzelf staand product er stelselmatig uit gewerkt worden. Gedurende circa drie jaren is in deze richting gewerkt, proeven werden genomen, steekproeven gehouden, totdat de fouten, die vroeger gemaakt waren, niet alleen opgehelderd werden, maar ook de juiste weg om den toestand te kunnen beheerschen, gevonden werd. Nimmer is daarbij uit het oog verloren, dat praktische resultaten alleen dan te bereiken zijn, zoo de propaganda geen verlies gaf, maar alleen winst.

Sedert is opgericht het Instituut tot bevordering van den Handel in Nederlandsch-Indische Voortbrengselen en Fabrikaten, korthedshalve genoemd „NOWI” (Nederl.-Oost-West-Indië).

Dit instituut zal met de verkregen resultaten en ondervinding een doeltreffende propaganda in den vreemde aanvangen; behalve op de koloniale producten, zal er ook bijzondere aandacht gevestigd worden op Nederlandsche fabrikaten uit Ned.-Ind. grondstoffen aangemaakt, waardoor de Nederlandsche fabrikant op eenvoudige manier, zonder reclame-onkosten zijn product een afzetgebied kan bezorgen. De „Nowi” hoopt aldus zorg te dragen, dat het publiek in den vreemde te weten komt, wat het consumeert en draagt en wat de Nederlandsche Koloniën presteeren.

J. B.

Een verzoek aan de Leden van „Oost en West”.

De N. V. Drukkerij v.h. T. C. B. Ten Hagen te 's-Gravenhage, drukker van het Koloniaal Weekblad, vraagt de medewerking van het Dagelijksch Bestuur der Vereeniging om te trachten de advertentiën in ons orgaan te doen toenemen. Genoemde firma heeft ons aangetoond dat, wil de exploitatie van het K. W. op den bestaanden voet kunnen worden voortgezet, een uitbreiding der advertentie-kolommen een eerste vereischte is.

Waar het Dag. Best. er van overtuigd is dat de uitgave van het blad bij Ten Hagen in goede handen berust, blijkende o.a. uit de voortreffelijke typographische verzorging, doet het langs dezen weg een beroep op de leden van O. en W., om die firma zooveel mogelijk te steunen bij haar pogingen om tot een loonende exploitatie te geraken.

Men zal hiertoe kunnen medewerken:

- door neringdoenden, handeldrijvenden en andere zakenmensen te wijzen op het nut van adverteeren in het Kol. Weekblad, dat

Melkhandel „Archipel”
Sumatrastraat 32 (nabij de Bankastr.)

HET adres voor UW

Ham 35 ct., Geld. Schouderham 30 ct. per ons
Holl. Schouderham 25 ct., Rookvl. 30 ct. p. ons
Alles prima kwaliteit en scherp concurrerend.
Aanbevelend E. L. TINKELBERG.

Modemagazijnen
HENNEMAN & PLUKKER
Valeriusstr. 28-38
DEN HAAG

Grootste Speciaal Magazijnen
in Japonnen, Blouses, Rokken,
Peignoirs, enz. enz.

Gedurende den Winter steeds nieuwe zendingen volle Blouses en Japonnen voor Indië

BESCHIKBAAR.

EERSTE
NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ
„AURORA”
Koningsplein 1
's-Gravenhage

Uitgifte eener 3 pCt. Premie Obligatie Leening met diverse Winstkansen.

Vraagt Prospectus: rechtstreeks aan de Maatschappij of Hoofdvertegenwoordigers.

Waar niet vertegenwoordigd: Actieve Hoofdagenten gevraagd.

P. B. VAN MOORSEL & CO
Kerkplein 11-12, naast het Hoofdpostkantoor.
Torenstraat 5-6 - Telefoon 12898 - Den Haag

DIVAN met verstelbaar hoofd,
Gobelin overtrek à **f 27.-**

f 27.-

Goedkoopst adres voor het meubeleeren en stoffeeren van woningen

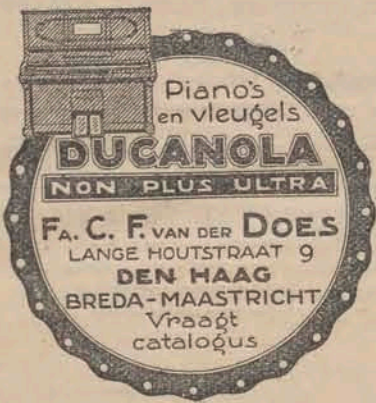
LIJSTEN- EN FOTOHANDEL
D. DOOLAARD
Reinkenstraat 18 - Den Haag - Telef. 33137

KUNSTHANDEL
LIJSTENFABRIEK
Speciaal adres v. verzend. n. Indië. Gratis verpakk.

WIELRIJDERS!!

Koopt uw Motoren, Rijwielen & Onderdeelen bij
GEBR. DE KONING
Den Haag, Weimarstraat 62.

Hoofdvertegenwoordiger der
SIMPLEX Rijwielen en Motoren.
REPARATIE-INRICHTING
Zendingen naar O. en W. - Vraagt conditiën.

F. A. C. F. VAN DER DOES
LANGE HOUTSTRAAT 9
DEN HAAG
BREDA-MAASTRICHT
Vraagt catalogus

Rij-Onderricht
Pensionstallen
Handel in Luxe Paarden
Duinstr. 6 : Tel. 50016
... SCHEVENINGEN ...

Maison van Dooremaalen

Mauritskade 73 DEN HAAG Telefoon 17147
DAMES- EN HEERENKLEEDING
Speciaal naar maat.
Elegante coupe. Zeer **MATIGE** prijzen
Vraagt U eens **STALEN**.

Heeft U Coupons, wij maken die zeer billijk

VERZAMELAARS

Zij, die Kunstvoorwerpen willen verkoopen of hunne verzameling wenschen te completeren, worden attent gemaakt op de rubriek Vraag en Aanbod in het Maandblad

NEDERLANDSCH-INDIË OUD EN NIEUW

Prijs f 2.50 per annonce van ten hoogste vijf regels. Ter kennismaking wordt op aanvraag gratis een nummer van ons Maandblad toegezonden

NOBELSTRAAT 20 TEL. 11987*
DEN HAAG

RECOURT'S Striikinrichting

WEIMARSTRAAT 251 - DEN HAAG

is het adres voor behandeling van fijne goederen als BOORDEN, OVERHEMDEN, BLOUSES enz.

Prijzen **BILLIJK** - Afwerking **KEURIG**

- immers in een zeer groote oplage verschijnt en door een koopkrachtig publiek gelezen wordt;
- door inkoop te doen bij in het blad adverteerende firma's en deze bij kennissen aan te bevelen;
 - door het plaatsen van familieberichten in advertentievorm, een denkbeeld dat reeds eerder in het K. W. naar voren werd gebracht. In verschillende vereenigingsorganen heeft men een geregelde advertentierubriek voor familieberichten. Waarom dan niet in het Kol. Weekblad?

Leden van Oost en West, wanneer ge bedenkt dat het Kol. Weekblad voor een goed deel de hand vormt welke onze organisatie bijeen houdt, zult ge met ons van meening zijn dat aan het verzoek van de firma Ten Hagen zooveel mogelijk moet worden voldaan. En met een weinig goeden wil, kan hier veel bereikt worden.

Het Dagelijksch Bestuur.

Sintels.

Edictale citatie.

Alzoo de fiscaal by den raad van Justitie te Sourabaya, als zoodanig waarnemend de functiën van water-fiscaal aldaar, *Jacobus, Cornelis Schmidt* van genoemden rade R.O. heeft geopteneerd appointment van dagvaarding by edicte tegen allen en een iegelijk die eenig regt of actie mogte pretenderen op hun kisten, alle gemerkt La D, en houdende:

6	derzelve ieder	5	dozijn bottels,
3	ditto	4	"
1	ditto	45	"

rooden wijn, welke op den 15en Augustus tt. op de reede alhier, als door den eigenaar geabandonneerd, aangehaald zijn geworden: Zoo is het dat door mij *Berend, Albertus Fix*, eerste deurwaarder en gezworen exploitateur bij voornoemden raad bij deze voor de derde maal ex super als andanté worden gedagvaard alle en een iegelijk die eenig regt of actie mogten pretendeeren op voornoemde als geabandonneerd aangehaalde goederen, om te compareren dan wel gemagtigden te zenden ter rolle van meermelden rade, welke gehouden zal worden op Woensdag den 9en January 1822 aanstaande, des morgens ten half acht uren precies in het lokaal boven het residentiekantoor alhier, ten einde de eischer R. O. te zien dienen van intendith met de verificatoire bescheiden dien specterende en deswege naar stijl te procederen, subpoene voor de non-comparanten dat aan hun een eeuwig Silentium zal worden geïmponeert.

Aldus gepubliceerd en geassigeerd te Sourabaya den 6en December 1821.

De gezworen exploitateur voorn.
B. A. FIX.

(Bataviasche Courant van 29 December 1821).

Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlijt.

De British Empire Exhibition te London (Wembley).

Verzamelaars en beoefenaars op het gebied der Indische kunst, kunstnijverheid en huisvlijt zullen zich ditmaal tevreden moeten stellen met een onderwerp, dat niet dan in zéér verrijkerd verband staat tot dat, hetwelk in deze rubriek behandeling pleegt te vinden. De bevorderaar van deze cultuur-voorwaarden vindt immers op de Britsch-Imperiale Tentoonstelling overvloedig vergelijkingsmateriaal voor de verrijking van zijn geestelijk bezit aan waarden, nuttig voor de ontwikkeling van eigen volkscultuur.

Op het reusachtig terrein waar een „Family Party” gehouden wordt van de „British Commonwealth of Nations”, zullen voor onze lezers vermoedelijk alleen die gebouwen en inrichtingen interessant zijn; welke een denkbeeld beoogen te geven van hetgeen in de Aziatische deelen van den Britschen Staat op het gebied van kunst

F^A N. LOEB, Noordeinde 107-109
TELEF. 13149 DEN HAAG OPGERICHT 1882

Levert op **afbetaling**:

KLEEDING voor Heeren, Dames en Kinderen
MEUBELEN, BEDDEN, TAPIJTEN, Gordijnen
Complete Woning-Inrichtingen

Gramophoons - Rijwielen - Kachels - Lampen - enz. enz.

MATHIEU PIETERS

Art. Photographe
PRINSESTRAAT 90 (en face Molenstr.)
LA HAYE

Geopend van 9-6 uur
Zondag en Feestdagen gesloten

en nijverheid zoo al te zien valt. De voornaamste „Asiatic Pavilions” zijn die van *Malaya, Sarawak, Burma en Ceylon*. De *Malaya*-groep omvat de Settlements met Singapore, Penang, de provincie lesley, Dindings, Malacca, Laboean, Christmas Island, de Cocos Islands, de Federated Malay States (Perak, langor, Negri Sembilan en Pahang), de Unfederated States (Johore, Kedah, Perlis, Kelantan, Treuggang, Brunei).

Hier in het *Malaya Pavilion* vindt men de „Arts Crafts”, welke zoo groote overeenkomst vertoonen de artikelen van onze Indische kunstnijverheid. De kunst van de Britsche Maleiers — de tentoonstelling vat een verscheidenheid van goudweefsels en goudduursels — schijnt echter den invloed te hebben of gaan van Vóór- en Achter-Indië en van Java; de vaansche invloed is van lateren tijd dan die van Indië. De weinige batik in *Malaya* zijn stellig inferieur gehalte; het „tjappen” schijnt er regel te. Een collectie handstempels vertoont ons de patten die men voor het oer-oud, uit Vóór-Indië geïmpor-tjap-procédé bij voorkeur gebruikt; n.l. voor het pelen met goud- en andere verf. Het rasecht betiicken — gelijk Rouffaer het uitdrukte — „voor Java eedustrieel en artistiek buitenkansje” is, schijnt me het met „Malaya” aangeduid gebied niet te kennen. rigens is de kleinkunst-nijverheid hier goed verwoordigd: Inzendingen van musea, radja's en van gelse koloniale ambtenaren, alles keurig geëtalere van opschriften voorzien, geven eenig inzicht in dat wat de Maleische kunstzin vermag, doch ook wa Britsche organisatievermogen beteekent. Er gaat voedende werking uit van het handwerk dat op toonstellingsterrein zelf, ten aanschouwe van het wordt beoefend. Maleische mannen en vrouwen tionale kleeding beoefenen hunne voornaamste dustrieën, zooals het weven en vlechten, de beva van edel metaal en de pottenbakkerij. Spreekt me in het Maleisch aan, dan kijken zij verrast op woorden met graagte in hun moedertaal; het publiek kijkt dan verwonderd, dat men hen niet Engelsch toespreekt. Talrijke winkel-vitrines met verkoop geëtalereerde voorwerpen geven den verza van ethnografica gelegenheid om zijn collectie rijken.

Bij die, aan de bevolking van Nederlandsch-Indië wane volksgroepen, tezamen niet meer dan 4 mi- zielen, mist men echter, behalve een hoog ontwik- batikkunst, ook nog de wajang-poppen, geen spe- van een „lederen tooneel”, zooals de wajang genoemd is; dus mist men er ook de fijne leder- king ten behoeve van het „oer-schimmenspel der- nen”. Ook de gamelan en al wat ermede samen ontbreekt in *Malaya*; wat mede in negatieven zin heeft op de ontwikkeling der kunst van metaalbewer- geen gong-smeedkunst. Overigens zijn hier vol- voorbrengselen der metaalnijverheid; zoowel op het bied van koperwerk als op dat van het edelmetaal- drijf. Bokors (kommen), tempolongs (kwispeloor- sirih-stellen vindt men er in kleine hoeveelheden zeer primitief van stijl en ornament. Krissen met Maleische sned-type van greep — uitlopend in een- gerekten snavel —, zilveren lepels, kommen en s- zijn er talrijk aanwezig. Onze Balische schalen, echter fijner afgewerkt dan de Maleische; fraaie ornament en door hun religieuze bestemming in van hooger streven.

Het nabijgelegen *Sarawak Pavilion* bevat voor- van meer primitieve kunst en nijverheid, beoefend een bevolking van 0.6 miljoen, die haar bestaan zakelijk vindt in den uitvoer van boschproducten. vindt men hier prachtige wapens, welke getuigen begaafdheid der *Sarawaksche* wapensneders; terw- de weefsels de kunstzin der vrouwen blijken kan.

Aan den tegenovergestelden kant van het tent- lingsterrein verrijst het *Palace of India*, met zijn muren, koepels en minaretten schitterend in de de tropische omgeving. Wat door dit, uit kol- politiek oogpunt zoo belangwekkend gedeelte van Britsch Imperium wordt geproduceerd door zijn- king van 294 miljoen is in dit Indian Pavilion t- ware „in a nutshell” ondergebracht. Allereerst t- bezoeker de groote massa schitterend uitgevoerd- snijwerk, waarbij de Japarasche snijkunst een p- figuur zou maken. De houtsculptuur wordt in v- van Regeeringswege sterk bevorderd; ook in de g- nissen. De voortbrengselen van metaal-kunst — p- zijn de bronzen met zilver ingelegd — en van- nijverheid, in talrijke verkoopstands aanwezig- waant zich in Singapore te zijn), lijken min of me- tersche invloeden te hebben ondergaan. De „sw- beweging, de boycot beoogend van Europeesche

Grand Pension VILLA DES ROS

DUINWEG 22, VAN STOLKPARK
Scheven. Boschjes.

Eerste Rang Familie-Pens

Stroomend Koud- en Warm Water

Voor groote Families speciale overeenk

Indisch Restaurant „NOBACK“
 Groot Hertoginnelaan 105
 Tevens uitzending van Holl. en Ind. Dinners.
 Rijsttafel . . . vanaf f 1.25, f 1.50, f 2.— en hooger.
 Ind. Dinners . . . vanaf f 0.70, f 0.95, f 1.25 en hooger.
 Beleeft aanbevelend, MEVR. NOBACK
 Restaurant
 Groot Hertoginnelaan 105

MAISON BLOM
 2e Schuytstr. 77-79 - DEN HAAG - Tel. 33703
**Het adres voor
 Dinners aan huis bezorgd**

HOTEL-RUBRIEK
AMSTERDAM

HOTEL CENTRAL Damrak 18	HOTEL KRASNAPOLSKY s Warmoesstraat 171-185
THE AMERICAN LUNCHROOM Cy. Kalverstr. 16-18	BESCHIKBAAR.

RESTAURANT „LA RÉSERVE“
 Rembrandtplein 44-48

'S-GRAVENHAGE

Hotel Pension „Insulinde“ , Bankapl. 2, Den Haag, Tel. 11486. Dir. bij Schev. B. Str.k.en w.w. opde logeerk.	PENSION „QUIST“ Stadhoudersplein 17-19 Tel. 51523
Pension E. M. Blewanus , A. v. Solmsstraat 135. Ind. Rijsttafel op Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.	Huize „Elisabeth“ , Valkenboschkade 670 en 672. Familie-Pension voor Dames en Meisjes.
Hotel Rest. „DUINOORD“ Sweelinckplein Spec. bezoekt d. Ind. Fam. OOSTERWIJK & V. D. LUIJER	Pension „VAN ARNHEM“ 77 Gr. Hertoginnelaan Tel. 30985 - Refer. van vooraanst. Families voorh.
Lunchroom „THOMSON“ Thomsonlaan 31, Den Haag Gezellig Zitje. Bill. prijzen 1ste kl. Consumptie. Aanbevelend, J. VENEMA.	Pension Dames Lugtburg en Wegner. Parterre beschikbaar. Bad en Telefoon. v. Boetselaerlaan 67
Hotel „Promenade“ , Oude Schev. weg 21, Tel. 5454 Prachtige ligging. Matige prijzen.	BESCHIKBAAR.

BESCHIKBAAR.

HAARLEM

HOTEL-PENSION „MINERVA“
 Parklaan 86-94, Tel. 433

NIJMEGEN

HOTEL REST. „DE KEIZER“ Spoorstraat 7	HOTEL CAFÉ REST. „DE POORT VAN KLEEF“ Grootestraat 2-4
---	--

ROTTERDAM.

Hotel „SMITS“ , Oude Hoofdplein 2-3. Modern ingericht, riant uitzicht. Aanbevelend, O. KÖHLER	BESCHIKBAAR.
--	--------------

WASSENAAR

HOTEL-PENSION „DE KIEVIT“ Voll. Pens. vanaf f 7.— p.d.	BESCHIKBAAR.
--	--------------

BESCHIKBAAR.

CAFÉ RESTAURANT „PIEPER“
 TOUSSAINTKADE hoek VEENKADE, halte lijn 2 en 3
HOLLANDSCH - INDISCH - RESTAURANT
 LUNCH f 1.10 DINER f 1.75
 4 Gerechten 6 Gerechten
 Rijsttafel vanaf f 2.— Bami „ f 1.25 } Bij vooruitbestelling.
 Steeds voorradig
NASI GORENG f 0.75
 Aparte gelegenheid voor gebruik van INDISCHE DINERS

legenheid voor, om de sedert den oorlog zoo sterk kwijnende Indische kunstnijverheid — in den ruimsten zin genomen — vooruit te helpen? De bevolking van Ned.-Indië mag toch trotsch zijn op het bezit van hare batik-kunst, van hare wajang in diverse uitingen en van hare gamelan?
 Zou „Boeatan“, die jaren lang getoond heeft een warm hart te hebben op dit gebied en die nog onlangs een, op bescheiden schaal georganiseerde, welgeslaagde Tentoonstelling van Indische Kunstnijverheid en Huisvlijt in de Gothische Zaal heeft gehouden, niets kunnen doen voor de Parijsche Tentoonstelling van 1925?
 J. Th. P. B.

Van Week tot Week.
 24 JUNI—1 JULI 1924.

- Mr. S. van der Plas †. Den 26en Juni overleed te 's-Gravenhage mr. S. van der Plas, oud-gouverneur van Sumatra's Oostkust, Officier in de Orde van Oranje Nassau, in den ouderdom van 53 jaren.
- M. van der Ent †. Op 62-jarigen leeftijd is den 26en Juni te 's-Gravenhage overleden de heer M. van der Ent, gepensionneerd assistent-resident.
- E. M. C. van Tijen †. Den 25en Juni is te Probolinggo op 51-jarigen leeftijd overleden de heer E. M. C. van Tijen, super-intendant der Cultuur-Mij. Woninglangan.
- Mr. G. Feenstra †. Te Soerabaja is overleden mr. G. Feenstra, lid van den Raad van Justitie.
- D. Motta †. Tijdens een heldhaftige poging om een menschenleven te redden, is de heer D. Motta, 3e machinist der „Melchior Treub“ van de Kon. Paketvaart-Mij., den 18en Mei gedood. Een Chineesche stoker was in het gat van de krukas in de machinekamer gevallen en de heer M. verleende onmiddellijk zijn hulp; hierbij werd hij aan het hoofd getroffen door de laatste omwentelingen der machine en was hij onmiddellijk dood. De heer M. was slechts 22 jaar oud en wordt beschreven als een kundig officier en tevens zeer gezien bij zijn collega's. Tijdens de begrafenis op Tanah Abang woei van alle K. P. M.-schepen te Tandjong Priok, de kantoren der Maatschappij aldaar en te Weltevreden, alsmede van het Bondsgebouw der Vereniging van Scheepswerktuigkundigen, waarvan de overledene lid was, de vlag half stok.
 („Java-Bode“)

Generaalsbenoeming. Bij K. B. is benoemd tot generaal-majoor bij het wapen der Artillerie van het leger in N.-I., de kolonel van dat wapen, W. A. Blits.

Eeredienst. Benoemd: tot predikant te Batavia ds. W. J. Boelman; te Soerbaaia ds. E. J. B. Janszen.

W. A. C. Whitlau. Den heer W. A. C. Whitlau, resident ter Sumatra's Westkust, is de rang en titel toegekend van gouverneur.

Ontslagen: op verzoek, eervol uit den militairen dienst de kapitein der Artillerie F. Stoltenhoff (2 Aug.) en de majoor der Genie L. A. Pasteur.

Bij K. B. zijn wegens volbrachten diensttijd eervol en met behoud van recht op pensioen uit den militairen dienst ontslagen:
 a. op hun verzoek de kapiteins der Infanterie van het N.-I. leger H. H. Stieljes, K. W. Boogaard, W. Weyerman, M. Uhl, F. Ruinen en H. J. Flothuis;
 b. de kapitein der Inf. van dat leger F. H. Götte.

Geslaagd voor P.T.T.-ingenieur. Medio Mei had te Bandoeng het examen plaats voor een zestal gewezen officieren, die bij de Technische Hoogeschool voor eenige jaren in opleiding zijn genomen, teneinde hen te bekwamen voor ingenieur bij den post-, telegraaf- en telefoondienst, waarbij vooral de zwakstroom-electriciteit een hoofdvak was, meldt de „Loc.“ Allen slaagden, t.w. de heeren D. A. Stephan, J. Sanders, L. Waaldorp, L. A. Peletier, E. B. Willemstijn en J. J. M. Meijzen.

Universitaire examens. Leiden. Bevorderd tot doctor in de letteren en wijsbegeerte, na verdediging van een academisch proefschrift, getiteld: Rama-Legenden und Rama-reliefs in Indonesien de heer Willem Frederik Slutterheim, te Voorschoten. De dissertatie is versierd met ongeveer een 80-tal platen in afzonderlijken band.
 Na verdediging van een academisch proefschrift, getiteld Bijdrage tot de kennis van Indische gasoliën, is bevorderd tot doctor in de wis- en natuurkunde (plantkunde) mej. Wilhelmina Johanna van Eerde, geboren te Gennep (L.).

Hotel Pension v. d. Laar
 GEVERS DEYNOUTWEG 91 TELEFOON 52564
 Prachtig en rustig gelegen tegenover het groote badhotel „Kurhaus“, één minuut van het strand en bij de haltes der trams naar Den Haag en Rotterdam.
 Stroomend water. Electric licht.
 Pensionprijs vanaf f 5.— per dag per persoon.
 Bij lang verblijf conditiën nader overeen te komen. Het geheele jaar geopend. Auto-Garage bij het Hotel.
 Aanbevelend J. J. v. d. LAAR, Eigenaar.

kelten, schijnt wel beteekenis te hebben gehad op de ontwikkeling van eigen-nationale, moderne industrieën, weverijen ook van tapijten. Wat op dit gebied speeld hier is te zien, stemt tot nadenken over mogelijkheden voor de weefkunst in eigen koloniale gebieden. Schoon in algemeen administratief opzicht één gebied vermeld met Indië, heeft Burma verkozen haar en streven onder te brengen in een afzonderlijk paviljoen naast het Indian Palace. Wat de bevolking — 13 miljoen — van dit voor de oude geschiedenis van de indische volksgroepen in Ned.-Indië zoo belangrijk land niet weten te produceeren, is in bijzondere mate interessant. De democratisch aangelegde bevolking van Burma — de vrouw is er in economisch opzicht geheel gelijke van de man — is bekend om hare kunstliedend. Ook hier kan met recht van een algemeene volksarbeid worden gesproken, beoelend vrijwel allerwegen huisarbeid, vooral in de kunstcentra van Ranggoen en Mandalay. Het stroomgebied der Irawadi is begroeid met bosschen van de fijnste houtsoorten. De houtindustrie is hier monumentaal en bepaald schitterend te noemen. Het Burma Pavilion nu is geflankeerd door een „singha's“; op het voorerf staat een tempeltje, waarin een verguld Boedha-beeld met drie bijfiguren; geheel prachtig van compositie. Van teak, palissanderhout en mahonie zijn show-rooms, meubelen en andere artikelen vervaardigd. Het palissanderhout (op de angana-keling) vooral is gezocht om zijn fraaie strepen en strepen, alsook om zijn duurzaamheid. In verguldwerk is de Burmanes een meester; talrijke voorwerpen voor huishoudelijk gebruik zijn van gevlucht bamboe vervaardigd en vervolgens gelakt, een wijze welke bewondering en navolging verdient. Menchen dat de de lak-industrie, die nog hier en daar afhankelijk moet voorkomen — vroeger zou gelakt worden van daar in belangrijke hoeveelheden op Java geïmporteerd — van uit Burma zijn overgebracht. Het Ceylon Pavilion, dat als een specimen is te beschouwen van oud-Kandysche architectuur, is geflankeerd door twee fraaie torens. Hier ziet men kunstvoorwerpen van andere aard, voornamelijk op het gebied van sier- en schildpadbewerking en van juweelen-industrie. Producten daarvan worden door Singhaleesche kooplieden uitert jaren op Java geïmporteerd en rondgevent.

De Britsch-Imperiale Tentoonstelling beoogt aan de wereld te toonen „de natuurlijke hulpbronnen van de verschillende landen binnen het Britsche Keizerrijk en de verrichtingen op industrieel en maatschappelijk gebied van de bevolking der landen;“ aldus de officieele tekst der Exhibition. „The Exhibition has a mission to show that friendship and good feeling which make sure bond holding together the broad Dominions of the King-Emperor.“

Men ziet, dat het algemeen economisch doel en het algemeen politiek doel van deze Tentoonstelling niet uitsluitend commercieel van aard zijn, maar ook een gezond politiek element: versterking van den band, welke Groot-Brittannië met zijn werelddeelen en zeven zeeën verspreid imperiaal territoir verbindt.
 Ook Nederland staat in nauwe economisch-politieke verhouding tot zijn overzeesche gewesten. Ook aan de verhouding tusschen de onderdeelen van den Nederlanden Staat wordt, vooral in de laatste jaren sedert den eersden wereldoorlog, getoond; zelfs door Nederlanders die eehoofdeling als zij schijnen te zijn om te schelden op den hof, in geenerlei opzicht in het belang handelen de miljoenen-massa der inheemsche bevolking. Een tentoonstelling te organiseren op zoo veelzijdig gebied die te Wembly wordt gehouden, zal voor ons kleine land onmogelijk zijn. Zij lijkt ook voorshands onnoodig, maar Nederland wellicht spoedig in de gelegenheid zal worden om — maar dan toch in samenwerking met zijn gebiedsdeelen van-over-zee? — aan het buitenland te toonen een opleven van energisch willen en doen; ook op het gebied van Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlijt. Maar dan moet Nederland ook willen profiteren van de onlangs geboden gelegenheid en met de zwaarte van de onlangs geboden gelegenheid om door de tentoonstelling deel te nemen aan de „Tentoonstelling van moderne decoratieve en toegepaste kunst“, welke in 1925 te Parijs zal worden gehouden.

Zal ook Nederlandsch-Indië in de gelegenheid worden gegeven om in te zenden — in ruime hoeveelheid en in alle soorten — producten van houtsculptuur, van metaal, leder- en hoornbewerking en wat niet al op het gebied van „decoratieve en toegepaste kunst“; maar vooral — alweer in groote verscheidenheid en hoeveelheden — specimina van de éénig-Javaansche batik-kunst, van de Soemba-weefkunst, van de goud-weefkunst uit Sumatra!

Doet zich hier niet een ongezochte, uitnemende ge-

American Hotel - Amsterdam
 Hotel en Café-Restaurant le Rang.
 Schoonste Ligging - Modernste Inrichting
 Electriche Verlichting - Centrale Verwarming
 Electriche Personenlift
 Omnibus aan 't Station - Matige Prijzen
 A. W. VOLMER, Directeur.
 Interc. 4737. Code 5th Edition A. B. C.

G. J. R. VAN DER GAAG & ZON
 GROENMARKT 27
 TELEPHOON No. 12512
 DROGERIEN :: :: CHEMICALIËN
 DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
 EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS

Maison „ELEGANTE”, Den Haag
 CELEBESSTRAAT 32 TELEFOON 13885
Dames- en Meisjeskleeding
 Chique Coups. Aparte Modellen. Uiterst billijke prijzen
O.a. Elegant Trois pièces vanaf f 52.50
 OOK MODERNISEREN

DE
„ADI POESTAKA”
 UITGEVERS-MIJ EN
 ALGEMEENE BOEKHANDEL
 Laan van Meerdervoort 332 's-Gravenhage
 levert
**ALLE WERKEN
 OP ELK GEBIED**
 Studieboeken voor Lager-, Middelbaar- en
 Hooger Onderwijs; Leer- en Wordenboeken
 voor Indonesische, Algemeen-Oostersche en
 Moderne Europeesche Talen

W. J. SIMONIS'
 BEDDENMAGAZIJN
 GROENMARKT 34
 TEL. 14420 DEN HAAG

**GROOTSTE KEUZE
 LEDIKANTEN · MATRASSEN
 = DEKENS =**
 ONZE „PHOENIX” MATRASSEN (Gedep.)
 OVERTREFFEN ELK ANDER SOORT IN AANGE-
 NAME LIGGING EN SOLIDITEIT. HONDERDEN
 TEVREDENHEIDSBETUIGINGEN TER INZAGE

Econ. doct. ex. Indologie: *M. van Rhijn, C. A. van Romondt en W. Brockx*; Cand.-ex. Indisch recht *H. J. van der Bie*; taalkundig cand.-ex. Indologie *W. F. Lublink Weddink*.
 Taalk. cand.-ex. Indologie *C. Ebner*; cand.-ex. taal- en letterk. van den O.-I. Archipel mej. *M. C. H. Amshoff*; eindex. N.-I. adm. dienst: *G. A. Fokker*, mej. *N. G. van Wilsenburg* en *W. A. P. C. Pennink*.
 Amsterdam. Bevorderd tot arts: *Raden Slamet*, geb. te Poerworedjo (N.-I.).

Examens *M. O. Ind. talen*. Leiden. Geslaagd (Maleisch) de heeren *M. G. Emets, W. J. de Wilde* en *A. Bakker*; (Soendaneesch en Javaansche archaeologie) de heer *A. C. Deenik*.

Examens *L. O. 's-Hertogenbosch* (kweekschool Mariënborg). Geslaagd *Fr. Palar* te Menado (N.-I.).

's Lands Plantentuin. De Plantentuin en zijn filiale te Tjibodas genieten in dezen tijd weer veler wetenschappelijke belangstelling. Thans is daar als gast werkzaam de Japansche botanicus *dr. Makano*, botanisch assistent te Tokio, die geruimen tijd in Duitschland onder den beroemden botanicus *prof. Haberland* werkte. Voorts zal binnenkort ook *prof. Koernicke* uit Bonn den tuin voor studiedoeleinden bezoeken, terwijl einde Augustus met eenzelfde doel te Buitenzorg wordt verwacht *prof. H. Winkler*, een der meest vooraanstaande Duitsche botanici, die o.m. op het in September a.s. te Batavia te houden Natuurwetenschappelijk Congres eene lezing zal houden.

Wel een bewijs, zegt het „Bat. Nwsbl.”, hoe de arbeidsgelegenheid aan den tuin ook in het buitenland op prijs wordt gesteld.

De begrooting voor 1925. De begrooting voor 1925 wijst een overschot op den gewonen dienst aan van f 796.000; de uitgaven bedragen f 633.450.000 en de inkomsten f 634.246.000. De buitengewone dienst vordert f 35.077.000 boven de begrooting, plus f 3.390.000 voor de uitbreiding van de vloot. De eindexcijfers van de begrooting zijn de volgende: Uitgaven in Nederland f 155.277.695; uitgaven in Indië f 531.332.265, te zamen f 686.609.960. De middelen in Nederland bedragen f 8.752.900, de middelen in Indië f 640.187.117, te zamen f 648.939.017. Het tekort bedraagt dus f 37.670.943.

De ontvangsten voor den gewonen dienst zijn f 9.048.000 hooger geraamd dan voor 1924 en die voor den buitengewonen dienst f 8.967.000.

De uitgaven voor den gewonen dienst zijn geraamd op f 13.323.000 en die voor den buitengewonen dienst f 15.727.000 lager geraamd. Hooger zijn alleen geraamd de vlootuitgaven met f 771.000. (Aneta).

De Poeloe Laet-mijnen. De netto-productie van de Poeloe Laet-steenkoolmijnen wordt, volgens de M. v. T. voor 1925, geraamd op 175.000 ton, uitlopend van de betere kwaliteit, in den handel bekend als: Stagen stoomkolen, tegen 150.000 ton gemengde kolen voor 1924. De bedrijfsuitgaven zijn volgens den opzet der begrooting geraamd op f 1.874.000 tegen f 1.535.000 voor 1924. De vermeerdering ad f 339.000 is het gevolg van de hooger geraamde productie. Als gevolg van de betere kwaliteit van het product zijn voor 1925 de ontvangsten te Stagen, dus mede zonder de zeevracht, welke voor aflevering in andere havens op den prijs wordt gelegd, te stellen op f 2.012.500, berekend naar een opbrengst, welke op f 11.50 per ton is geraamd. Na aftrek van f 340.000 voor afschrijving op het kapitaal blijft van het bedrijfsoverschot een zuivere bedrijfswinst van f 528.500 over.

Aangezien de door het gouvernement te betalen gemiddelde leeningsrente ten bedrage van 6 pCt. over het in het bedrijf vastgelegde kapitaal f 30.000 bedraagt, blijft ten slotte voor 's lands schatkist een batig saldo over van f 208.300, waaruit volgt dat het rentabiliteitscijfer voor het bedrijf ruim 10 pCt. zou bedragen.

Daja. De vier hoofdaanleggers van de samenzwering in Daja werden door het landschapsgerecht veroordeeld resp. tot vier, drie, anderhalf en anderhalf jaar gevangenisstraf. Twee volgelingen kregen zes maanden, de overigen een maand gevangenisstraf. Tegen Teungkoekoeko is geen rechtsingang verleend.

Reboissatie. Volgens berichten, kortelings in de pers gepubliceerd, heeft in het Krawangsche eene groote overstroming plaats gehad; de Tjitaroemdijk is daar namelijk over eene lengte van 70 Meter weg-

Kasteel „Oud-Wassenaer”
 Telefoon Kievit 571
 15 minuten per Electr. Tram van Den Haag
 Tramhalte Stoeplaan
Het geheele jaar geopend
 Alle comfort Matige pension-prijzen

geslagen. Dat is — naar de vaste overtuiging van den gewestelijken raad der Preanger — weeten van de noodlottige gevolgen, die de voortdurende ontwoording van Java op gevoelige wijze streken. De zware overstromingen stellen alleen de bevolking aan de grootste ellende prooi, maar kosten bovendien de schatkist sommen. De raad wenscht steile ravijnen en den terug te brengen tot vrij staatsdomein, dan tot reboissatie kan worden overgegaan. wege het gewest wordt in deze richting gearbeid. Om tot snellere afdoening en behartiging van de hydrologische toestanden raken, verzoekt de raad een regeeringssubsidie van f 10.000.

Journalistiek. De heer *Hadji A. Salim* is den 26sten opgetreden als hoofdredacteur van het Maandblad *Hindia Baroe*, welk blad in de plaats van de *Neraja*.

Meester gezaghebbers. Aan de Regeering is voor de gezaghebbers, die studeeren aan de Buitenzorg school te Weltevreden, in staat te stellen de sluiting aan hun studie, den meesterstitel halen aan de rechtshoogeschool.

Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften.

UIT DE EUROPEESCHE PERS.

De openingsrede van den landvoogd. (Vervolgd)

Over de Inlandsche beweging wordt in de „*Locomotief*” 20 Mei blz. 22) het volgende gezegd: De bewustwording van de bevolking wordt aangegeven en de Inlandsche beweging wordt uitingen geenszins belemmerd. Integendeel, het is gericht op een goede volkswikkeling en op het kweken en aanmoedigen van de belangstelling in algemeene zaak. In die richting medewerkende gingen, die langs wettelijken weg en in den goeden hun grieven en bezwaren opperen, ondervinden lei moeilijkheid.

Het ligt in de bedoeling een gezonde politieke wikkling te bevorderen, waarbij der bevolking lijk en naar gelang de maatschappij daarvoor medezeggenschap gegeven wordt. Hun, die in lijk vorm daarvoor pleiten, wordt niets in gelegd. Tegen hen echter, die den wettigen weg en opzetten tegen het wettig gezag, opruien en tot het plegen van misdadige handelingen, en doer tage of andere laakbare daden slachtoffers onverbiddelijk en streng optreden geboden. Een krachtige houding der overheid tegen zulke indig zou onverschoonbaar, zou plichtsverzaking zijn, ders, die werkelijk de bevordering der volkswel de ontwikkeling van het volk beoogen en verdelijkheidsgevoel toonen, worden niet tegengewer zij, die zich erop toelagen ontevredenheid te we haat te zaaien, kunnen der bevolking slechts brengen. Het destructieve werk van zulke leide niet worden geduld. De landvoogd waarschuwd de peanen, wier geschriften en daden rassenhaat ken en wier werk even verderfelijk is.

Zeer belangrijk acht de Loc. (21 Mei blz. 28) gende zinspede over het Onderwijs:

„Bij herhaling is er met nadruk op gewezen, het gebied van het onderwijs de bezuiniging minst moet doen gevoelen. Het oog blijft steeds op de bevordering van de gestadige voortschrijding volkswikkeling.”

Voor het jaar 1925 wordt gerekend op de van een 34-tal nieuwe inrichtingen van algemeen Westersch onderwijs.

De omzetting van de zoogenaamde speciale Hollandsch-Inlandsche scholen, welke in het afg jaar voor de burgerschool te Ambon plaats had door een gelijken maetregel voor een tweetal scholen in de Minahasa worden gevolgd. Gelden voor 1925 ook aangevraagd voor de uitbreiding van Inlandsch ambachtsonderwijs, het gewone Inlandsch onderwijs en het volksonderwijs. En de wensch uitgesproken dat de voor de oprichting van nieuwe scholen vereischte daadwerkelijke belangstelling volking steeds zal worden verkregen. Voor de bes van het analphabesisme moge krachtige medew worden gevonden bij hen, die het groot belang inzien en die goede leiding willen geven bij het

HET ZUID - DEN HAAG
 Groenmarkt 37 Telefoon 125
 SALON ORKEST onder leiding van
Mr. CHARLES NOWAK
 Plaatsverv. v. HANS SCHULTZER
Avond-Concert van 8.30 tot 12

GROOTE UITVERKOOPT

VAN ALLE VOORRADIGE
ZOMER-ARTIKELEN

IN MANTELS-COSTUMES-JAPONNEN EN BLOUSES TOT BUITENGEWOON LAGE PRIJZEN
VOILE EN ZIJDEN JAPONNEN in groote keuze en aparte Modellen voor DE HELFT DER WAARDE

ZIET DE ETALAGES. J. SCHULTE, SPUISTRAAT 40

Bijzondere Verkoop-Tentoonstelling

van Etsen, Teekeningen, Aquarellen en
Olieverf-Schilderijen
van verschillende bekende Meesters
door tijdsomstandigheden, tegen zeer lage prijzen
in de KUNSTZAAL ZEESTRAAT 65a
naast Panorama Mesdag
gedurende de geheele maand Juli 1924
Dagelijks van 10 tot 5 uur Toegang Vrij

Om goede zaken te maken

is het noodig goede waar te leveren.
Doch het publiek moet weten dat gij
die levert. Dat bereikt gij alleen door
goede en voortdurende reclame.

GEBRUIK DIT BLAD

VOOR UW

Reclamecampagne.

Dienstverrichting „VOORWAARTS”

Jan Evertstraat 19 - Telefoon 16684.

Door deze hebben wij de eer U te berichten dat de afdeling Den Haag der Vereeniging „Voorwaarts”, (Bond van gepens. en gegag. Militairen van Oost- en West-Indische Leger), heeft opgericht eene dienstverrichting, ten doel hebbende een gedeelte van die Oud-Strijders, de strijd om het bestaan te helpen verlichten. De te verrichten werkzaamheden zullen stipt worden uitgevoerd, terwijl de kosten zoo billijk mogelijk berekend worden.

Gaarne Uwe welwillende medewerking hierin tegemoet ziende.

Hoogachtend,

HET BESTUUR.

Zeilen en Linoleum wrijven.
Boenen, Schuren en Schrobben,
Poetsen, enz.

TARIEF

Met wagen 10.60 per uur en per man
„ fiets 10.60 „ „ „ „ „
Zonder wagen 10.50 „ „ „ „ „
Innen van kwitanties 10.80 per uur.
Voor vervoer van brandkasten en piano's speciaal tarief.
Bezorgen van brieven en circulaire's volgens
overeenkomst.

MESSEN SLIJPEN EN POLIJSTEN vanaf 75 cent
per dozijn, met inbegrip van afhalen en thuisbezorgen.

BEZORGBAAR.

PIANO'S RIPPEN

P. Heinstraat 42
DEN HAAG

Ook in huur en in huurkoop

Nederland heeft vertegenwoordigd.

Behalve het opium, worden op deze conferenties uiter-aard mede de andere narcotica, als morphine en cocaïne, besproken. Nederland vervult bij deze besprekingen een belangrijke rol, omdat het door zijn koloniën een der landen is, waar een ruim opiumdebiet bestaat en coca in vrij groote hoeveelheden in Indië wordt geproduceerd.

De beteekenis van den tocht van de „Plancius”. Indië's natuurschoon.

De hoofdredacteur van de *Locomotief* seinde aan zijn blad (19 Mei) uit Makassar: De Molukkenreis van de *Plancius*, waarvan het bezoek aan Bali de apotheose zal vormen, kan gebouwd worden als een geslaagde poging om in het tempo van het modern toerisme, Celebes en den Grooten Oost te betrekken binnen den gezichtskring dergenen, die den archipel nader wenschen te kennen. Trof eenzijdig op de meeste plaatsen de hartelijke houding der bevolking, welke beteekenis bleek te hechten aan het bezoek van de *Plancius*, anderzijds trof veelal het triest isolement dezer Oostelijke peripherie, zoomede de schaarsche teekenen van oconomischen vooruitgang. De indruk werd verkregen dat de meerendeels goedgezinde en blijmoedige, doch tot intensieven arbeid niet bereide bevolking, geplaatst is te midden van landen en eilanden met grooter oconomische mogelijkheden dan thans verwezenlijkt worden. Deze mogelijkheden worden bevoor-derd door mooie en natuurlijke afvoergelegenheden, doch belemmerd door de enorme afstanden van de centra. Toeristisch beschouwd, heeft de reis een reeks van boeiende natuurtafereelen en pittoreske kijkjes op het leven van volken van nog eenvoudigen levensstaat geleverd.

Een kleine wijziging van het program ten behoeve van de vastgeraakte *Van Heemskerk* accentueerde op ongedachte wijze voor de passagiers de ver gaande verlatenheid dezer prachtige Oostelijke gebieden, tot welke oeco-nomische en sociale opheffing de toeristenreis indirect vermag bij te dragen voor deze alleroudeste uitstralings-punten van het Nederlandsch gezag in Indië.

De hoofdredacteur van de *Deli Crt.*, de heer *J. J. van der Laan*, (zie het nr. van 28 Mei) is opgetogen over het-geen hij bij dezen toeristentocht naar Balikpapan, Menado, Ternate, Banda, Ambon, Makassar en Bali, aan nieuwe landen gezien heeft. Met name de tocht door de Minahasa en in het eind, de reis door Bali, waren de hoogtepunten van den tocht. Onder het hoofd „*Van moderne voyagiën*” (28 Mei 4e bl., 30 en 31 Mei 2e bl. e. v.) geeft hij een uitvoerige beschrijving van de reis.

Nadat de heer *Van der Laan* de Minahasa had gezien, schreef hij in zijn reisbrief no. IX: Wij hebben inderdaad genoten van den schitterenden tocht door dit lieflijke berg-landschap, maar het blijft een niet te weerspreken feit, dat er na het machtige berglandschap van de *Oostkust van Sumatra, rondom het Tobameer*, niets schooneers te zien overblijft. De Preanger moge lieflijk zijn met zijn vruchtbare sawahs en zijn dorpjes in bamboe en andere groen verscholen, geweldiger natuurschoon dan van Sumatra's hoogland is nergens in de tropen te vinden. Zeker, het is minder lieflijk, het is forscher, machtiger, maar het is grootsch, het is geweldig. Wie de natuur in zijn wilden oervorm wenscht te bewonderen, die bezoeke Sumatra, die ga vooral het Tobameer met zijn omringend bergland niet voorbij. Ook de Laut Tawar, het bergmeer der Gajoelanden bij Takengen, moge schoon zijn, het haalt het niet bij het grootsche gezicht op het Tobameer bij Haranggaul, Prapat, Piso Piso of Samosir. De heer *v. d. L.* is volkomen onder den indruk ge-komen van hetgeen Bali hem te aanschouwen heeft ge-gewezen. Hij herinnert zich niet, op al zijn reizen, ooit zoo groote en schoone harmonie van lijn en kleuren te heb-ben gezien als in *Bali's natuurschoon en in de cultuur en kunst van zijn bewoners*. Het was, hoe lieflijk ook, een grootsche geweldige schoonheid, een volmaakt evenwicht en een groote, adembeklemmende verrassing. Want dat vooral heeft hem in Bali, in tegenstelling met andere streken, die hij bezocht, getroffen, dat daar alles van grooter schoonheid is dan dat de beschrijvingen hem konden zeggen. Eenvoudig om dat dit schoon met geen pen te beschrijven is. . . .

De „K IX” is aangekomen.

Den 26sten Mei is, zonder groot praalvertoon, in alle bescheidenheid de *K IX* te Tandjong Priok aangekomen. Geen groot gedrang. . . . geen speeches of fanfares. . . . Niets dan een ranke, smalle boot, die de Priok-haven binnenkwam na een lange reis, zonder begeleiding, van het moederland naar Indië. De *Java Bode* (26 Mei) wenscht den commandant, luit. ter zee 1e kl. *F. W. Coster*, geluk met de volbrachte reis. Het publiek, dat aan den wal veel praat over onze Indische weermacht ter zee, heeft geen flauw denkbeeld van hetgeen hier weer, dank zij den goeden geest in onze Marine, door een handjevol

Fa BELT & HERMANS

BOOMKWEKERS - BLOEMISTEN

Steijnlaan III-107 - Tel. 31374

Aanleg en Onderhoud van Tuinen

Handel in diverse Planten.

Bloem-, Tuin- en Landbouwzaden

Elken Maandag van 10-4 uur is onze Tuin aan de Paleisstraat geopend voor bezichtiging en ver-koop van div. Planten. Gedurende de zomermaanden ook de overige werkdagen van 2-4 uur geopend.

verbetering der maatschappelijke verhoudingen. Voor de schoolgebouwen heeft men zeer versoberde teelen samengesteld en de eischen voor die gebouwen vereenvoudigd; daardoor heeft men een belangrijke winning verkregen, welke het onderwijs in geen enkel wijze kan schaden.

De regering schenkt volle aandacht aan de bezwaren, geopperd zijn tegen de jongste verhooging der schoolgelden voor de Inlandsche lagere scholen. Getracht wordt door een milde toepassing van de classificatie der scholen voor de bepaling der schoolgelden, de bezwaren veel mogelijk te ond-angen.

De voorbereiding van de oprichting van de rechtshoo-school verkeert thans in een zoodanig stadium, dat de oprichting der nieuwe inrichting misschien nog in dit jaar, in ieder geval binnen betrekkelijk korten tijd zal kunnen plaats hebben.

De regeling voor het hooger onderwijs in het alge-meen zal aan den Volksraad ter beoordeeling worden overgelegd. De technische hoogeschool zal door het land worden overgenomen, zoodra de formaliteiten, die de liquidatie van het Koninklijk Instituut voor hooger onderwijs in Ned.-Indië vereischt zijn, zullen vervuld en de gelden terzake op de suppletioire be-voering voor dit jaar door de wetgevende macht in Nederland zullen zijn toegestaan.

De *Deli Crt.* (26 Mei 4de bl.) geeft nog enkele aanvul-lende bijzonderheden. Wat de *fraudes* betreft, verklaarend niet slechts onder de landsdienaren, maar ook onder particulieren meer bedenkelijke feiten voorgekomen dan vroeger het geval was, terwijl kringen, waarin roo-ger fraude en verduistering hoogst zeldzaam voor-komen, meer door het kwaad zijn besmet, merkte de *Locomotief* op, dat de toestand niet beter mag worden voorgesteld dan hij is. De controle moet dan ook worden verscherpt, en daarvoor zijn reeds maatregelen genomen, die de Regering rekent zich toch gelukkig te kunnen ver-toonen, dat Zij in hare landsdienaren, ambtenaren en landbouwers, het volste vertrouwen stelt. Wel zijn er be-merkenwaardige elementen, die dat vertrouwen niet verdienen, maar dit zijn slechts uitzonderingen, al moge het aantal dier uitzonderingen grooter zijn dan tevoren.

De Volksraad-overzichtschrjver van het *Soer. Hbl.* (23 Mei 4de bl.) zegt over de rede van den landvoogd o.m.: „Wij zijn meer positief, en zeker niet meer overtuigend als de *Alinea*, gewijd aan de Inlandsche beweging. Iedere burger zal van oordeel zijn, dat streng moet wor-den opgetreden tegen hen, die den wettigen weg verlaten. Het meer belang is, de oorzaken weg te nemen, die tot leiden, dat velen den wettigen weg verlaten. De ongenaamde Inlandsche beweging” is geen maaksel van losse individuen, die opruien en aanstoken tot misdadige handelingen, al hebben zulke individuen een, helaas, al te vreesdankbaar greep op de kinderlijke bevolking. Dat zij aanhang winnen, kan men echter daaruit niet alleen afleiden, en hun funesten invloed is door krachtig optreden niet te bezweren. Ook de gouverneur-generaal moet dit in: men herleze slechts de uitvoerige onderwijs-beraadslaging, die, zeker niet bij toeval, onmiddellijk volgt op de betreffende de Inlandsche beweging.

De *Locomotief* (21 Mei blz. 25) en het *Bat. Nwsbl.* (21 Mei) de jaarrede besprekend, leggen den nadruk op de kloppende begroting. „*Je suis moi des bonnes finances, Sire, et je vous ferai la bonne politique*”, zeide indertijd een Fransche minister tot Koning Louis-Philippe. Welnu — aldus de *Locomotief* — met die financiën is men thans weer in het belang van de politiek kan volgen. Dat het er dan een zij, die op welvaart en ontwikkeling des volks.

De opium-conferentie.

Volgens de *Indische Crt.* (W. J. E.) vertrok de ambte-man van Chinese zaken, de heer *A. D. A. de Kat* naar de Begeering, de straks in Genève te houden opium-conferentie bij te wonen. De eerste conferentie van dien aard werd op initiatief van de Vereenigde Staten in Shanghai gehouden. Toen werd de bekende negen resoluties vastgesteld, naar aanleiding waarvan de mogendheden wederom bijeen-komstig werden uitgenodigd, welke op de conferentie in 1914 wederom in Den Haag gehouden — tot uitvoering zou worden gebracht. Hoewel toen reeds geratificeerd door de mogendheden op twee na, kwam van de uitvoering niet veel terecht, omdat de oorlog uitbrak. Alleen in Nederland werd de opiumconventie in Juli 1914 nog tot stand gebracht. In 1922 zijn toen de mogendheden weer in de bespreking bijeengekomen, ter bespreking van het opium-afkopselstuk, op welke conferentie de heer *De Kat Angelino*

Dames- en Heerenkleermakerij H. C. ZIECK

van Slingelandtstraat 154, bij het Fred. Hendrikplein
TEL. 52298 - DEN HAAG

Whipcord en Tropical

Prima Stoffen. Billijke prijzen.
Heeren Costumes v.f. 160.- Dames Costumes v.f. 170.-
Atelier v. Reparatie, Keeren, Chem. Reinigen en Oppersen

HAAG
on 12
van
AK
ER
t 12

NEDERLANDSCHE HANDEL - MAATSCHAPPIJ

Gestort Kapitaal f 80,000,000.-
Statutaire Reserve - 20,045,032.-
Buitengewone Reserve - 22,660,000.-

Hoofdkantoor: AMSTERDAM.
Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.

Vestigingen in Nederlandsch-Indië,
Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten
Incasseringen en Financieringen.
Schriftelijke en Telegrafische Credieten.
Reiscredietbrieven.
Deposito's.
Rekeningen-Courant.
Administratie van Effecten en alle andere Bankzaken.

Voor het bereiden van een voortreffelijke Rijsttafel zijn de

Recepten van een Ind. Kokki

onmisbaar „De Ind. Rijsttafel” door FR. BLOM, Schrijver van „Moderne Kookkunst”, verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de Uitgeefster Nobelstraat 20, Den Haag.

Prijs f 1.00

BESCHIKBAAR.

Wanneer U

PERIODIEKEN

wilt uitgeven, wend U dan tot ons. Wij zijn daarvoor speciaal ingericht en kunnen derhalve voor

goede en tijdige aflevering

zorg dragen. Desgewenscht verzorgen wij voor U de

Administratie en Expeditie

Onze rotatiepersen staan gereed voor uw **grote oplagen**, onze prima snelpersen voor die tijdschriften, waarbij het vooral op **kunstdruk** aankomt

N.V. Drukkerij Ten Hagen
Nobelstr. 20, Den Haag, Tel. 11987*

Gelden beschikbaar

voor Voorschotten (vanaf f 200.—) alsmede voor 1e en 2e Hypotheken.
Zuider Credietbank, Afd. 263, Mauritsweg 3, Rotterdam.

wakkere kerels is gedaan. De K IX is een mooie boot, van het model der drie onderzeeboten, die in Indië onder de hoede van het moederschip Pelikaan zijn gearriveerd. Maar hoeveel meer moeite had de K 9, die zonder begeleiding de lange reis naar Indië maakte! Behalve de commandant, de luitenants ter zee 1e kl. d'Engelbronner en De Jong van Beek en Donk, en de twee officieren-machinist, de heeren Vreken en Wijvekate, bestaat de bemanning uit 23 koppen onder den chef equipage Van der Kwast. De K 9 is de tweede van een serie van drie onderzeeboten (de K 8, K 9 en K 10), die door de Mij. „De Schelde” zijn aangebouwd. De lengte meet 64.4 M., de breedte 5.6 M. en de diepgang boven water varende 3.6 M. De tonnemaat bedraagt 570 boven en 700 ton onder water. Bijzonderheden gedurende de reis hebben zich niet voorgedaan.

De jacht in Ned.-Indië.

Bij Staatsblad no. 234 wordt vastgesteld, dat in geheel Ned.-Indië gedurende het gehele jaar het jagen verboden is, het vangen, het doden, het houden, hetzij dood of levend, het in eigendom of bezit hebben van allerlei soorten muizen, spookdiertjes, orang-oetan, neusapen van Borneo en allerlei soorten vogels, welhaast alle bekende soorten. Hetzelfde geldt voor Java en Madoera ten aanzien van het Javaansche neushoorn, de grijze gibbon, terwijl het bepaalde tevens van toepassing is voor versche lichaamsdeelen dier dieren.

Voorts is het bij dezelfde ordonnantie verboden gedurende de maanden Februari tot en met Augustus te jagen op, of te doden enz. duiven, hoenderachtige vogels (patrijzen, kwartels, boschkippen, fazanten, pauwen).

Gedurende de maanden Januari tot en met Juli is het jagen of doden enz. verboden van konings- of goudsnippen en waterhoenders.

Gedurende Maart tot en met Juli is ditzelfde verboden voor eenden en futen.

Van December tot en met Juli is het verboden te jagen op of te doden herten, kidang, dwergheert en banting.

Ook buiten Java en Madoera is het gedurende het gehele jaar verboden te jagen enz. op dieren als herten, olifanten, tapirs, papagaaiachtige vogels, Paradijsvogels enz.

Artikel 6 der genoemde ordonnantie — de vorige artikels zijn die van 1 tot 5 — verbiedt het eieren uithalen uit nesten van alle genoemde vogels, of het vernietigen der eieren, alsmede het in eigendom of bezit hebben daarvan, terwijl ook het verstoren of vernietigen der nesten verboden is.

Een uitzondering kan gemaakt worden door het hoofd van gewestelijk bestuur, gedurende een door dezen te bepalen tijdvak, waar het betreft het weghalen van eetbare vogelnestjes.

Tevens is bepaald dat het jagen enz. wel toegestaan is op een bij een woning behoorend erf, of in die woning, dan wel op besloten terrein.

Onverminderd het ordonnantiezegel en de volgens de locale verordening verschuldigde leges, is voor het verkrijgen van een jachtakte — dewelke na ingediend verzoekschrift verkregen wordt — een recht verschuldigd varieerend van f 200 tot f 10.

Een en ander zal, vermeent de Locomotief (22 Mei), niet nalaten indruk te maken in jagerskringen in Indië, alwaar men opnieuw strenger aan bepalingen gebonden is door het bovenstaande.

UIT DE INLANDSCHE PERS.

Onregelmatige handelingen van den Assistent-Wedono te Setjang (Kedoc-Java).

In de „Sinar Hindia” van 7 Maart 1924, is een schrijven opgenomen van een bewoner der dessa Pajaman (onder-district Setjang), waarin deze zich beklagt over onregelmatige handelingen van de zijde van den assistent Wedono te Setjang, in zijne functie van magistraat, in de eerste plaats hierin bestaande, dat hij op den 27sten Februari 1924, tijdens een onderzoek, aan de Inlandsche vrouw Bok Pawiredjo, schoppen zoude hebben toegebracht. Genoemde vrouw werd op dien dag door den assistent-Wedono opgeroepen om voor hem te verschijnen, aan welk verzoek zij, onder geleide van een dessa-politieman (prabot), voldeed en had zich toen te verantwoorden over eene niet geheel betaalde geldschuld aan de Desabank, waarvan nog f 14.— te voldoen over bleef.

Aangezien zij ook dit bedrag op dat oogenblik niet betalen kon, vroeg zij één maand uitstel, waarover de assistent-Wedono zóó ontstemd geraakte en zich zóó-danig opwond, dat hij, met een vuurrood gelaat, 2

Zeebaboe's en Jongens beschikbaar.

Te bevragen in „PERSINGGAHAN”
Advies-Bureau en Tehuis voor Nederl.-Ind. Bedienden
v. Boetzelaerlaan 2 - Tel. 50248

DE BAS & Co., Bankier

HEERENGRAGHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN

:: Safe-Inrichting

schoppen aan Bok Pawiredjo toebrecht. Het ambtelijk optreden van dezen inlandsche gistraat was op den 20sten dier maand niet gelukkig. Volgens mededeeling van dien zelfden schrijver had hij, op den namiddag van dien dag, ten uur, den dogkar-voerder, met name Toeroes, om van scheldwoorden, bij den keel gegrepen, in de woning van iemand, die op zijde van den grooten woonde.

Dat geval zou zich aldus hebben toegedragen. Het regende op dien middag zwaar, toen de voerder Toeroes met zijn voertuig, waarin 2 inlandsche met hunne echtgenooten waren gezeten, Setjang naderde en de inzittenden uitstapten.

Niet lang daarna reed een auto achter op en het scheen dat er voldoende ruimte was om den te passeeren, geraakten de beide voertuigen in met elkander en werd de dogkar zwaar beschadigd.

Verdere ongelukken hadden gelukkig niet plaats. De auto werd bestuurd door een Nederlanders. Het nummer van het voertuig, herinnert de schrijver zich niet.

De koetsier van de dogkar liep onmiddellijk naastbijzijnde politie in de dessa, verzocht hem om stand van zaken op te nemen en te getuigen in het geval geen schuld had.

Weldra kwam de assistent-Wedono ter plaatse, verkeerde de koetsier in de meening dat die koetsier gevraagde onderzoek ten doel had.

Toeroes kwam hem tegemoet, bewees hem onderling den verschuldigde eerbied, doch nadat de assistent-Wedono beide partijen had ondervraagd, hij Toeroes plotseling bij den keel, daarbij allerlei dreigingen uitende als hij den moed had eene in te dienen.

Daarna sprak hij met den autovoerder, die met zijn auto verder reisde.

De Redactie van de Sinar Hindia vindt een als dat van den assistent-Wedono te Setjang te zijne reputatie in Kedoe is trouwens over algemeen ongunstig en de Redactie zou gemakkelijk geheel Dagblad kunnen vullen als zij openlijk gaf aan alle klachten, welke over zijn persoonslandsdienaar binnenkomen.

Toch kan zij niet nalaten langs dezen weg de assistent-Wedono te verzoeken te willen antwoorden op de vragen of hij misschien bevriend was met Nederlanderschen autobestuurder, dan wel of vreesd was voor dezen of dat hij tegen een onopzagen en misschien een geschenk had aangenomen.

Hoe het zij, de Redactie hoopt dat de bevoegde riteit een onderzoek naar deze onbehoorlijke lingen zal instellen.

De Siberische Spoorweg.

Volgens officieele mededeeling van de hooge sche, Amerikaansche en Japansche postautoriteiten de dienst op den Siberischen spoorweg geheel steld en werkt de nieuwe regeling onder de Russische Sovjet uitstekend.

Er is een mail-Expres, die de mail van Shanghai Hongkong direct naar Engeland overbrengt, onder geleide van bepaalde personen, als de afzenders brieven daartoe den wensch te kennen geven.

De duur der reis is 18 dagen van Shanghai van Hongkong.

Voor de reizigers wordt zeer goed gezorgd. Geheele exploitatie is niet minder dan die van de Revolutie.

Toch is alles beter verzorgd in het Russische het Chineesch gedeelte van de lijn.

De reiskosten voor het geheele traject van Petersburg bedragen f 600.—

UIT DE CHINEESCHE PERS.

Dr. Sun Yat Sen aan het woord als leider van Nationaal Congres van de Young Men Chinese Association te Canton (Zuid-China).

III.

Wanneer de Oosterling in Amerika aankomt, er in het geheel geen acht geslagen op de waarin hij op de stoomschepen heeft gereisd.

Men bezorgt hem aan den wal moeite, bevreesd van alles en als het dan blijkt dat de reiziger Japanschen landaard is, dan mag hij vrij verder gaan.

Doch is de reiziger iemand van het Chineesch dan wordt hij voor het onderzoek naar alles Douanekantoor ondergebracht en gedurende eenigen aangehouden.

ROTTERDAMSCH LLOYD

Directie: WM. RUYSS & ZONEN - ROTTERDAM

Geregeld MAIL- en PASSAGIERSDIENST van ROTTERDAM naar NEDERLANDSCH-INDIË, aansluiting naar alle havens in den IND.-ARCHIPEL

LUXUEUS INGERICHTE MAILBOOTEN, alle voorzien van draadloze telegrafie en onderwater-kloksignaal

Bilthoven.

Landhuisje, 2 Kamers, Keuken, W.C., Kelder, Bergplaats, 4 Slaapk., Badk. (compl.), vaste Waschtafels, Gas, Electr., Waterleiding, 1 uur, 675 c.A. grond, f 9750.-
Ook gemeubileerd te koop.
 No. 220L Bur. v. d. Bl. Nobelstr. 20, Haag.

Spreker zelf ondervond dit destijds gedurende den tijd van 3 weken en mocht nog van geluk spreken, want anderen werden na vele onkosten te hebben gemaakt, naar hun land teruggezonden.
 De Amerikanen, die het innerlijk verveeren van den menschen en de versterking van diens lichaam en Geest beogen, hebben hun eigen Young men Christian Association in het leven geroepen, met het doel de maatschappelijke samenleving te verbeteren, doch de Chinese Association zal toch goed doen de Amerikaanse manier van handelen niet tot voorbeeld te nemen, maar deze in het openbaar zulk een sterk bewijs levert dat zij meer denkt aan het eigen belang dan aan dat van het algemeen.

In San Francisco wordt de Chinese reiziger in de groote Hotels niet toegelaten evenmin als in de wijk te Shanghai, waar hij, als hij zich anmeldt, voor de deur reeds wordt weggejaagd, soms vergezeld van de noodige invectieven.
 Dat is te erg, niet het minst wanneer in aanmerking wordt genomen het feit: dat China een land is met een bevolking van 400 miljoen zielen, die op eene geschiedenis en eene beschaving kunnen bogen van meer dan 4000 jaren.

De oorzaak van deze geringschatting der Chinezen in het internationale leven is dat het Chinese ras zoo moeielijk in beweging is te krijgen en voorts dat het dikwijls zoo ongevoelig is voor de consideratie van anderen, niettegenstaande het reeds twintig jarig bestaan van de Chinese Association.

De Ambtenaarskliek en de Militaire Partij in China trachten tot die vernedering het noodige bij, door het roemen van de grootst mogelijke onverschilligheid voor de in het land aanwezige onrustige toestanden.

Degenen, die het land willen helpen, zullen, als zij de schadelijke invloeden moeten vernietigen, hetgeen niet moet geschieden door een paar enkelingen doch door de samenwerking van het geheele volk, waartoe de Chinese Association ook kan bijdragen.

De Kok Bien Tong Groep, die het met het land goede verstandhouding, verloor 72 patriotten tijdens de revolutionaire bewegingen te Canton.

Zoals bekend is, waren wijlen Liok Hoo Tong en Soe Kian Djie hunne voorgangers.

Zij behoorden niet alleen tot de Kok Bien Tong Groep, doch waren ook lid van de Association en vielen als slachtoffers van hunne hulp aan het land.

Nu zijn er niet weinig leden van de Association die meer gaarne eene functie te Peking aanvaardden en als hun optreden vergelijk met dat van de genoemde slachtoffers, is het verschil dan niet zeer groot, vraagt de spreker?

Doch al ware het dat die te Peking aanwezige leden van de Association naar Hongkong en Canton zouden willen komen, dan zou het nog de vraag zijn of zij de verheven daden in staat zouden zijn als die, welke wijlen Liok Hoo Tong en Soe Kian Djie hebben ontplooid.

Het land willende helpen en verzekerd zijnde dat de Kok Bien Tong Groep bij welslagen den dank van het volk zoude oogsten, bemoeide die Groep, voordat de Revolutie uitbrak, zich reeds met den gang van 's Lands zaken, niettegenstaande de leden der Groep zeer goed wisten, dat zij, bij ontdekking en arrestatie werden bedreigd met de straf van onthoofding door afkapping en dat die arrestatie ook zelfs op hunne familieleden werd toegepast.

Die hooge bedoelingen van het verleenen van hulp aan het land met opoffering van eigen leven, was eene grootsche oprecht gemeende daad, die de vereering door het Volk in alle opzichten verdient.

Na den afloop der Revolutie was het gevaar voor executie geweken en stond dit het streven naar eene goed bezoldigde functie te Peking niet meer in den weg.

Nu de bemoeienis van de Kok Bien Tong Groep zich al meer en meer uitbreidt, heeft zij het wenschelijk geacht dit Congres te Canton bijeen te roepen, ten einde het onderwerp te bespreken op welke wijze het best tot zuivere toestanden is te geraken en hoe, ingeval overeenstemming van denkbeelden wordt bereikt, de Groep zich zou kunnen aansluiten bij de beweging van de Young Men Christian Association.

(Wordt vervolgd).

Literatuur-Overzicht.

De Indische Mercur.

47e Jg. No. 25, De Gouvernements kina-onderneming

M. VESTER'S BEDDENMAGAZIJN

„DE WITTE ZWAAN”

Paul Krugerlaan 13 Tel. 34586
(bij de Loosd. Brug)

Meest vertrouwd adres voor Uw **BEDDEN, MATRASSEN, Dekens.**

BEHANGERIJ STOFFEERDERIJ
Alles eigen Fabrikaat.

in 1922, door dr. A. Groothof, Kamer van koophandel en fabrieken voor Twente (gedeelte voor N.-I. van belang).

No. 26. Gunstige cultuurvoorwaarden voor Perubalsem in Suriname, door A. W. Drost. De redactie van den I. M. noemt de mededeeling van den heer Drost, volgens welke bij een stelselmatige werkwijze het winnen van den balsem in Suriname geregeld plaats zal kunnen vinden, een belangrijke.

Overigens geven beide nummers als steeds de waardevolle cijfergegevens, door dr. H. C. Prinsen Geerligts bijeengebracht, benevens de vele rubrieken van praktische beteekenis voor den handel.

Algemeen Landbouwweekblad.

8e Jg. No. 47. Over katoenbemesting, Kratok, een belangrijk groenbemester bij den Inlandschen landbouw in de Afd. Bondowoso, door S. Kertosomo. Kratok, de 20-jarige groenbemester, door J. v. Baalen. De verspreiding van de padivariëteit Skrivimankotti en tjina in het Ambarwasche, door Soewardjo. Rosellevezel. Radio XVI.

De Indische Verlofganger.

2e Jg. No. 45. De bestrijding der ontucht in Indië. Reglementeering een der middelen? De schr. v. d. B pleit voor weder-invoering van reglementeering. Wachtgelden in Indië vóór 100 jaar, door C. Vis—J. v. R.

Indië. Geïllustreerd Tijdschrift.

8e Jg. No. 7. Het zieleleven der Indonesiërs VII. Atap en atapbereiding, door Lekkerkerker. Uit den ouden tijd (slot).

Overzicht v. d. Inlandsche en Maleisch-Chin. pers. 1924 No. 21 loopt tot 24 Mei.

Indisch Tijdschrift van het Recht.

DI. 120, afl. 11, 12. Verschillende juris prudentie artikelen. Pro Juventute en de moderne strafwetgeving voor minderjarigen, door mr. C. A. Wienecke.

Geneeskundig Tijdschrift voor N.-I.

DI. 64, afl. 2. Verslag afd. Sumatra's Oostkust. Over het verduurzamen van bacteriën en van het rabiesvirus, door dr. L. Kirschner. De doodsoorzaken bij de verkeerden der N.-I. Levensverz.- en Lijfr. Mij., door dr. G. W. Kiewiet de Jonge. De klinische beteekenis van den uitslag van het onderzoek van den liquor cerebrospinalis bij lijders aan syphilis, door F. E. A. Hazebroek. Eenige opmerkingen aangaande de epidemiologie van de pseudo-typhus, door E. Walch en dr. N. C. Keukenschrijver. De afmetingen van het bekken van de Javaansche vrouw, door dr. N. C. Keukenschrijver. Thymolinjecties bij lepra, door C. M. Beukers. Het reststikstofgehalte van het bloed bij Inlanders en Europeanen, door dr. W. Radsma en Goelam. De nierfunctie bij ankylostomiasis, door C. D. de Langen en Moh. Djamil. Vergiftiging door ketjoebong, door dr. A. W. Verhoef. Latrines en vliegen, door W. B. Doorenbos. Een geval van ribtransplantatie volgens Lexer na uitgebreide onderkaakresectie, door dr. H. G. Bär. Beschouwingen over de behandeling van Tilariasis met tartarus emeticus, door dr. H. G. Bär. De septic tanks van Soerabaja, door W. A. Wille. Neosalvarsan-intoxicaties, door A. Kuyer.

Eigen Haard.

50e Jg. No. 25 en 26. Voortbrengselen v. d. Indischen bodem.

Handelsberichten.

18e Jg. No. 901. Gevaren voor den afzet onzer koloniale producten, door J. Bos, vestigt de aandacht op de NOWI („Nederland-Oost-West-Indië”), instituut dat met de verkregen resultaten en ondervinding een doeltreffende propaganda in den vreemde zal aanvangen, om het publiek te doen weten wat het consumeert en draagt en wat de Nederlandsche koloniën presteeren. — Was voor dit streven geen gehoor te vinden bij bestaande organisaties, als Koloniaal Instituut, Oost en West, Nederland in den vreemde?

Jaarverslagen.

De commissie voor 's Rijks geschiedkundige publicatiën over 1923, o.a. Levantsche Handel. De O.-I. Compagnie in Perzië.
De St. Franciscus-Ver. te Padang (1922 en '23).
Handelsvereniging te Semarang.

Zendingsperiodieken.

De Macedoniër. XXVIII No. 6. Soemba, door D. K. Wielenga. Indrukken van Egypte, door F. L. Bakker. Missionaire Pandita Djawa's, door W. F. C. v. Helsingden.
De Katholieke Missiën. Jg. 49, afl. 8. Geen artikelen over onze overzeesche gewesten.

RÖNTGEN-INSTITUUT

Geneesh.-Dir.: E. F. WEINBERG, Arts, Röntgen.
Bezuidenhout 3 Telefoon 71893
DEN HAAG

Spreekuur 2-3 en op aanvraag.
Onderzoek en behandeling met Röntgenstralen, Radium, Diathermie, Hoogtezon, etc.

Maag- en Darmziekten, Rheumatische aandoeningen, Tuberculose, ziekte van het hart en de bloedvaten, Huidziekten, enz.

Tandheelkundige Afdeeling.

A. H. A. v. d. MEY DE BIE, Tandarts

Spreekuur van 1-3 en op aanvraag.

Tandheelkundig onderzoek en behandeling onder geregelde Röntgencontrole, in behandelingstarief inbegrepen.

Volledige tarieven op aanvraag.

Magazijn van

Heerenhoeden en Pelterijen

EDUARD PELGER

Prinsestraat 35 - Den Haag

Telefoon 13902

BESCHIKBAAR.

BEZOEK DE TOONKAMERS van Oost- en West-Indische Kunstnijverheid

Heulstraat 19 - Den Haag

Toegang vrij.

Iederen werkdag geopend van 10-6 uur; 's middags tusschen 12-2 uur gelegenheid tot het gebruiken van nassi goreng of bamie. 's Maandags ketoepat met toebehooren. Donderdags en Vrijdags djanganan (gado-gado) tegen f 0.75 per portie en 's Zaterdag rijsttafel à f 1.50 en f 0.75.

Tusschen 3-6 uur thee of Indische stroop met kwee-kwee, à f 0.25 per portie.

De zelfgemaakte stroop (rose, assem, vanille en ananas) is ook per flesch verkrijgbaar à f 1.20.

Wanneer U bij uw leverancier van Geldersche worst, de worst ontvangt met een loodje gemerkt „Anton Hunink, Deventer”, dan verzekeren wij U, dat die Worst van prima Geldersche varkens bereid is en door vakmannen gemaakt is, terwijl wij ons verantwoordelijk stellen voor de kwaliteit.

Anton Hunink, Deventer.
Hofleverancier.

CONVERSATIE-CLUBS voor VERLOFGANGERS.

Vloeiend **ENG., FR., D., SPAANSCH** spreken en corresp. in slechts **1 MAAND.** Honderden dankbet. van hooggeplaatste Ind. ambtenaren dagel. ter inz.

Inst. „SANDERS” 93 ORANJEPLEIN 's Hage.

GEZUSTERS PLATTEEL

Gediplomeerde Coupeuses
 Atelier voor het maken van Avonden Wandel-Costumes
 OBRECHTSTRAAT 550 :: 'S-GRAVENHAGE

Heeren- en Dameskleeding naar Maat

Billijke Prijzen Prima Stoffen Eerste Snit

Gelegenheid tot Abonneeren

AANBEVELEND,

WILLEM VAN HOUT

MOLENSTRAAT 47B TEL. 12324

ARBEIDSBEURS VOOR DEN OUD-IND. MILITAIR

Gevestigd te NIJMEGEN

Oude Varkensmarkt 41-43 Telefoon 1867

Geopend van 9-12 v.m. en van 2-4 uur n.m.
Zaterdags na 12 uur gesloten.

Directeur: A. VAN BOXTEL,

Correspondentschappen in vele plaatsen.

Correspondentschap te

AMSTERDAM, J. van Loggem, Cilliersstraat 30.
DEN HAAG, G. J. L. Verhoeven, Valkenboschkade 34.
ROTTERDAM, J. F. Ferwerda, Calandstraat 24a.
ARNHEM, G. J. Hoetink, Emmastraat 58.

N.N. Werkgevers!

Bovengenoemde Beurs stelt zich ten doel Oud-Indische Militairen aan den arbeid te helpen.

Zij is nagenoeg te allen tijde in staat om degelijke Oud-Indische Militairen beschikbaar te stellen voor verschillende betrekkingen, als bijvoorbeeld:

Boekhouder, Kantoorbediende, Concierge, Huisbewaarder, Portier, Fabrieksopzichter en -waker, Jachtopziener, Magazijnmeester, Magazijnknecht, Wissellooper, Ploegbaas, Depôthouder, Huisknecht, Hulpmonteur, Stoker Centrale Verwarming, Knecht van de Apotheek en ander personeel voor Zieken- en Weeshuizen, waaronder ook gediplomeerde Verplegers, Controleurs en Wakers voor den Nachtveiligheidsdienst, Telegrafisten en Telefonisten, Koks, enz., waaronder geschoold Personeel.

De personen zijn allen vrij van militaire plichten. Gaarne houdt zij zich aanbevolen voor Uwe aanvragen om personeel, zowel hier te lande als in Ned. Oost- en West-Indië.

LEDEN VAN DE VER. „OOST EN WEST”

hebben op vertoon van hun Lidmaatschapskaart toegang tot de Clublokale Restaurant en Leeszaal van de Amsterdamsche Burgerwacht, Singel, hoek Vijzelstraat Amsterdam.

Zij kunnen er elken Maandagmiddag tusschen 12 en 2 uur Bestuursleden van de Afdeling Amsterdam der Vereeniging Oost en West aantreffen.

BOEKHOUDINGEN

Winkeliers, Handelszaken, Vereenigingen, enz.

De N.V. Administratiekantoor „Mercurius”, opgericht 1 Jan. 1917 te Soerabaia, bijkantoor Amsterdam, Keizersgracht 431, Telefoon 36831, onder leiding van

W. F. K. PIJPER, Indisch Accountant lid 1e kl. N.I.A.V.A.

sluit abonnementen voor het bijhouden, inrichten, controleren, opmaken, balansen, uitbrengen verslagen, adviezen, enz. — Billijke tarieven.

BOEKAANKONDIGING.

Het adatrecht der inlanders in de juris prudentie 1912 — 1923, door mr. J. C. van der Meulen. (Drukkerij voorh. E. J. Brill, Leiden).

Indian Problems in religion education politics, door Henry Whitehead. (Constable & Co., London-Bombay-Sydney).

Unter Hollands Flagge, door A. Zehnder, „chemals Soldat der holländischen Kolonialarmee”. (Räber & Cie. Luzern).

Suriname.

Ons is toegezonden No. 5 der „Lezingen over Surinaamsche problemen”, door S. Beck, te Paramaribo, handelende over „Landbouwbedrijfsvorm en Landbouwopleiding.” Van de vorige lezingen zeiden wij in een vorig nummer, dat zij getuigden van een scherp inzicht, niet alleen in den economischen, maar ook in den maatschappelijken toestand der verschillende bevolkingsgroepen in de kolonie.

Ook over de 5e lezing willen wij herhalen wat wij daar schreven over de vorige: „Een scherper ontleding van de verschijnselen is o.i. wel nimmer gegeven.”

Een bespreking van de lezingen van de hand van Mr. Dr. C. F. Schoch — Hoofddirecteur van de Surinaamsche Bank te Amsterdam — vindt men in „De West-Indische Gids” van deze maand. In de Indische Mercurius van 13 Juni een bespreking door Prof. Dr. F. A. F. C. Went.

Van het hoogste belang zijn in de 5e lezing de beschouwingen over de sinaasappelen-cultuur, waarvan de voordeelen en de bezwaren met groote kennis van zaken worden in het licht gesteld.

In verband met de beschouwingen van den heer Beck over het aandeel dat het lager onderwijs in zijn tegenwoordigen vorm heeft op het zich afwenden van de creolenbevolking van den landbouw, trof ons een artikel in „De West” van 3 Juni over het district Coronie. Wij vinden daarin de mededeeling, dat de bevolking 2436 zielen bedraagt, waarvan 1700 landbouwers. „Telt men — aldus het blad — bij dit aantal de kinderen op, dan komt men tot de slotsom, dat op Coronie bijna ieder landbouwer is.”

Heel betrouwbaar zien de cijfers er niet uit, maar zooveel schijnt er uit te blijken, dat op Coronie althans het onderwijs, dat er reeds langer dan een halve eeuw gegeven wordt, niet den funesten invloed heeft gehad, dien men er aan toeschrijft. Deze gunstige uitzondering zou dan een gevolg moeten zijn van de ligging van het district en van den bedrijfsvorm, die past bij den ras-aanleg van de creolenbevolking.

In een zeer uitvoerigen brief aan de Koloniale Staten, gedagteekend 10 Mei 1924, behandelt de Gouverneur het salarisvraagstuk, zeker een der moeilijkste regelingen waarvoor het Koloniaal Bestuur ooit gestaan heeft. Wij kunnen in de kleine ruimte, die ons ter beschikking staat, geen overzicht geven van de ingewikkelde regeling, die dubbel moeilijk is, gezien het tijdstip waarop zij tot stand komt. Evenals in patria, brengt de salarisregeling in Suriname de gemoederen in heftige beweging.

De beide landbouwvereenigingen hebben, naar „De West” meldt, besloten tot invoering van een keuring van koffie voor uitvoer.

De keuring zal geschieden op kleur, breuk en geur. Bij goedkeuring krijgt de koffie een certificaat van keuring en worden de zakken der betrokken partij gelood. Aan de Vereeniging voor Koffiehandel is verzoekt om een aparte notering in te stellen voor gekeurde koffie.

De commissie van keuring zal bestaan uit twee leden van elk der landbouwvereenigingen, terwijl de voorzitters dier vereenigingen beurtelings zullen optreden als voorzitter der keuringscommissie.

De keuring is niet verplicht, doch ieder die koffie wenscht uit te voeren, kan, desverkiezend, keuring aanvragen. Twaalf ondernemingen hebben zich reeds verbonden om uitsluitend koffie te verschepen die de keuring is gepasseerd.

Wij meenen dat er gedurende den oorlog ook sprake is geweest van keuring van koffie bij uitvoer. De maatregel schijnt toen dus niet te zijn voortgezet.

Rijstpolder in Saramacca. Naar „De West” verneemt,

Huishoudelijke- & Keukenartikelen
GEEN FILIALEN
HAARDEN - KACHELS - FORNUIZEN
KINDERWAGENS. :: LAGE PRIJZEN
JAN ZWENNES
Boekhorststraat 54a, DEN HAAG
TELEFOON 16975

J. F. v. d. POORTEN, Kruidkundige Nobelstraat 1a Den Haag

De man die wonderen doet.

Alle Indische-, Japansche- en Brazil. Kruiden.
Meer dan 4000 dankbetuigingen. Spreekuur v. 9-1

heeft het Gouvernement in beginsel het plan goedgekeurd van den commissaris van Saramacca om rijstpolder aan te leggen achter Groningen. Bij voorloopige opnemings bleek dat het terrein gunstig gelegen is voor dien aanleg. De bestaande vesting bij Groningen zal in den polder worden opgenomen. Met de werkzaamheden zal in den a.s. drogen een begin worden gemaakt.

Opvoedingsgestichten. „De West” van 16 Mei schreef. Het Gouvernement heeft zich onlangs gewend tot beide groote missies in deze kolonie, om medewerking te vragen voor de opvoeding van jeugdige overtroffen wier plaatsing in een verbeterhuis door den regeerend wordt noodig geoordeeld.

Van de Katholieke missie is toestemming op dit oogenblik geantwoord, van de zijde der Broedergemeente nog niet geantwoord.

Woensdag heeft de kantonrechter al dadelijk geoordeeld de getroffen overeenkomst met de protestante tholieke missie, door van twee jongens, die verdacht werden wegens overtredding (diefstal) de overtroffen te gelasten in een katholieke opvoedingsgesticht.

Daar, voor zoover ons bekend, geen der beide jongens beschikt over een inrichting ter verbetering van hun gedrag, vermoeden wij, dat de twee jongens worden opgenomen in het weeshuis der kolonie. Voor aldus opgenomen jongens zal vanwege het Gouvernement een zekere vergoeding worden betaald.

In het „Verslag omtrent den toestand der Nederlandsche Handel-Maatschappij en hare handelingen in Suriname boekjaar 1923” vinden wij omtrent Suriname het volgende medegedeeld:

„In de 41ste campagne, loopende van 1 September 1922 tot 31 Augustus 1923, werden op de suikerplantage „Mariënburg” vermalen 69.640 ton riet, afkomstig van 3315 akkers, gevende derhalve een rendement van 21.004 ton per akker. De suikerproductie bedroeg 13.165 ton.

Hiervan werden verscheept naar Amsterdam 13.165 ton en naar andere havens 1317 ton, terwijl op plaatselijk gebruik 1365 ton werden gefabriceerd. De opbrengst per ton suiker bedroeg f 242.

De rumproductie bedroeg 567.110 Liter, terwijl cacao-opbrengst 95031 K.G. beliep.

Gedurende het verslagjaar stonden de agenten in relatie met 1 suikeronderneming, 1 cacao- en 2 koffieplantages.

De reconstructie van de fabriek kwam in het loopende jaar geheel gereed. De nieuwe installatie is bevestigd.

Zoals uit de Winst- en Verliesrekening blijkt, is in 1923 door het Agentschap in Suriname een bedrag van f 508.036.82, hetgeen te danken is aan gunstige prijzen, waartegen wij onze suiker van hand konden doen.”

Verschenen is „Een achttal Surinaamsche liederen in oorspronkelijken tekst”, door Theo A. C. Comvalius te Paramaribo, met medewerking van M. Doesburg en M. Schmidt. (Graveerwerk en druk van Breitkopf & Härtel, Leipzig).

Een paar jaar geleden verscheen van de hand van den heer Comvalius: „Iets over het Surinaamsche Lied. Een bijdrage tot de kennis van de folklorie van de kolonie Suriname”.

Bij P. Noordhoff te Groningen is de tweede, gewijzigde druk verschenen van „De Economische Atlas der geheele aarde in 60 kaarten”, door H. van K. Zeeman. Daarin een mooi kaartje van Suriname, schaal 1 : 3.000.000. Door een drukfout staat op de kaart 1 : 300.000.

De gebieden tusschen Nieuwe Rivier en Kooltusschen Litanie en Maroewinikreek zijn aangeduid als betwist gebied.

In het voorbericht worden onder de geraadpleegde bronnen genoemd de kaarten der „Encyclopaedie der Nederlandsch West-Indië”. Voorts wordt medegedeeld dat op de kaart van Suriname de terreinen voor grooten landbouw en delfstoffen zijn opgenomen. De gegevens van den Gouvernements-landmeter Amson te Paramaribo.

FIRMA H. MOLIER
BOEKBINDERIJ EN
LINIËRINRICHTING
HOUTMARKT 28-30
'S-GRAVENHAGE - TELEF. 10704

Wissel In- en Verkoop
Credietbrieven
Telegrafische
Uitbetalingen

Hollandsche Bank voor West-Indië

Heerengracht 252 **AMSTERDAM** Telefoon N. 3290
CURAÇAO **CARACAS**
130 **VENEZUELA**

Belast zich met alle Bankzaken op West-Indië,
Venezuela, Columbia en Midden-Amerika.

Incasseeingen
Handelsinformaties
Rembours- en
Document.-Credieten

Curaçao.

De economische toestand op St. Martin. (N.G.)

Dokter Nunes, die 8 jaar als gouvernements geneeskundige op St. Martin werkzaam was, vond over de jaren 1916-1924, niettegenstaande een geboorte-overschot van bijna 300 zielen, een achteruitgang der bevolking met ± 1000 zielen of ongeveer 30%, van 3302 tot 2366. De dokter acht dit te bedenkelijker, waar hij in de toeneming der bevolking ook voor St. Martin een hoofdfactor voor de opkomst van het land ziet. Hij verklaart den achteruitgang der bevolking, in de „Annooie van 17 Mei 1924, door de emigratie naar Noord-Amerika, die schrikbarend toeneemt, en nog grooter omvang zal nemen, nu de geëmigreerden hunne familieleden laten overkomen.

Terwijl dus het emigratiecijfer zal stijgen, zal het geboorte-overschot dalen, daar het aantal geboorten steeds minder zal bedragen, aangezien zij, die emigreeren, al de jongelieden, juist degenen zijn, die de komende generatie scheppen moeten. Volgens zijne meening zal de tijd ook dra daar zijn, dat de bevolking van St. Martin zal zijn samengesteld uit ouden van dagen.

Wat de gevolgen daarvan betreft, merkt de schrijver op: De zoutexploitatie ondervindt „nu” reeds op dagen van het garen en het verschepen van zout zekere moeiaheden, doch zal spoedig voor grootere malaise te staan komen. Door de emigratie neemt het aantal werkvolk af en dit zal als noodzakelijk gevolg hebben, dat zij die achterblijven, hogere loonen zullen gaan vragen.

Met is bekend, dat alhier de kosten van het garen en het verschepen van het zout nu reeds hooger zijn dan op Turks-eiland. Wat het verschepen betreft, staat Turks-eiland er ook veel beter voor dan St. Martin. Onze haven is namelijk zeer ondiep en daarom moeten de schoeners, die hier voor zout komen, veelal het garen heel ver buiten laten vallen. Men heeft dan ook over het dubbele van den tijd noodig om een gelijke hoeveelheid zout als op Turks-eiland te verschepen.

Al het voorgaande is dus makkelijk te begrijpen, dat de kosten om het zout alhier aan boord te krijgen veel hooger zijn. Zullen nu in de komende jaren door grooter gebrek aan werkvolk de exploitatiekosten nog hooger stijgen, dan zal er van concurreeren met Turks-eiland geen sprake meer kunnen zijn, daar hier concurrentie zou beteekenen „met verlies exploiteren”.

Met den handel op St. Martin is het ook al niet veel beter gesteld. De handel in het Hollandsche gedeelte heeft niet enkel een verlies te boeken door de emigratie, doch heeft met meer gewichtige factoren te kampen.

Het Fransche gedeelte heeft n.l. geen invoerrechten van de kooplieden aldaar kunnen, ook door den tegenwoordigen lagen koers der franken, hunne waren aanvankelijk lager prijzen dan hunne concurrenten in het Hollandsche gedeelte. Waar dan ook vroeger de inwoners van bepaalde districten van het Fransche gedeelte steeds hunne inkoopden deden te Philipsburg, nu het thans de ingezetenen van het Hollandsche gedeelte, die uit economisch oogpunt hunne waren van Philipsburg betrekken.

De handel van het Fransche gedeelte bloeit nu dus op ten koste van dien van het Hollandsche gedeelte. Door de langdurige droogten, alsook door de steeds hogere katoenprijzen, is het ook voor den landbouw geen rooskleurige toekomst.

En nu wat de veeteelt betreft: het afzetgebied van alhier gefokte vee is Guadeloupe of Martinique. Door de lage koers der franken kunnen de veehouders in het Hollandsche gedeelte, die hunne onkosten met de Fransche dekken moeten, thans ook geen zaken doen.

C. P. M.

Vandaag den 24en en Maandag den 26en Mei worden twee grote nieuwe olietankboorten verwacht, komende van Holland, ieder van 2600 ton. (A. d. C.)

Huisvlucht.

Het vijfde jaarverslag van „Huisvlucht” is in opgewekt toon geschreven. Mevr. Evertsz trad af als voorzitter, werd tot eere lid benoemd en opgevolgd door Mevr. Gorsira-De Haseh. Met goeden uitslag gaf het struisvogelpark „Albermarle” zijne veeren ten verkoop en de inzendingen der wedstrijd van hoedenvlechtsters „Arbeid Adelt” vonden eveneens voldoende aftrek. De ruilhandel met „Huisarbeid” te Paramaribo slaagde niet.

Bevestigd als
Tandarts
in Den Haag, Bezuidenhout 141
Dr. M. BLUML
Spreekuur 10-12, 2-4
Tel. 70897
Lijn 3, 4, 7, 13

De inkoopwaarde van handwerken en andere artikelen bedroeg op 31 Dec. f 6721.80.

Uit het verslag der „Koninklijke”-

VENEZUELA. *The Caribbean Petroleum C.* — In verband met de uitbreiding van de transportcapaciteit der vloot, welke de ruwe olie van Venezuela naar Curaçao vervoert, kon de productie der terreinen in Venezuela worden opgevoerd; zij bedroeg: 495.153 (350.362) K.G. tons.

De raffinaderij te San Lorenzo bleef in de behoefte van onze verkooporganisatie in Venezuela voorzien.

The Venezuelan Oil Concessions Ltd. — Op korten afstand van den in het vorig jaarverslag vermelden spuitenden put, welke verzaande, werd een nieuwe put geboord, welke aan het einde van het verslagjaar bijna dezelfde diepte had bereikt en sedert een ruime productie oplevert.

CURAÇAO. — In verband met bevredigende toezeggingen der Regeering, dat ons bedrijf geene bijzondere of exorbitante lasten zouden worden opgelegd, werd besloten de opslagcapaciteit der raffinaderij uit te breiden met 41 tanks, met een totaal-inhoud van meer dan 1 miljoen barrels. Het opstellen dezer tanks is thans in vollen gang. Voorts wordt de verwerkingscapaciteit der raffinaderij verhoogd tot ruim 4000 ton per dag.

Uit den Verren Vreemde.

Van overal wat.

Door de regeering is aan de Tweede Kamer een ontwerp aangeboden tot wijziging der wet van 30 Juli 1921, om de positie van de *Holland-Zd. Afrika lijn* te redden.

Het ligt in de bedoeling, zoo spoedig mogelijk na de totstandkoming van dit wetsontwerp de reizen naar Zuid-Afrika te doen maken met 5 thans in de vaart zijnde stoomschepen der *Holland-Zuid-Afrika*- en met 4 der stoomschepen van *Holland-Oost-Afrika Lijn*, en wel om beurten in twee diensten: van Nederland over Kaapstad naar Durban en terug door het Suezkanaal, en van Nederland door het Suezkanaal naar Durban en terug over Kaapstad.

Zuid-Afrikaansche studenten-dagen in ons land, 24 en 25 Juni te Rotterdam, daarna te Haarlem en te Amsterdam. 60 Z.-A. studenten uit Engeland, 30 uit Nederland waren de gasten van een comité, dat zich hiertoe gevormd had.

In Zuid-Afrika is nu de nieuwe regeering gevormd. De nationale ministers zijn: Hertzog, premier en minister van het Inboorlingenwezen; Tielman Roos, Justitie; Dr. Malan, Binnenlandsche Zaken, Openbare Gezondheid en Onderwijs; Havinga, Financiën; Beiers, Mijnen en Industrie; C. W. Malan, Spoorwegen en Havenwezen; Grobler, Kolonisatie; Kemp, Landbouw.

De arbeiders-ministers zijn: Creswell, Verdediging en Arbeid; Boydell: P. T. T. en Openb. Werken.

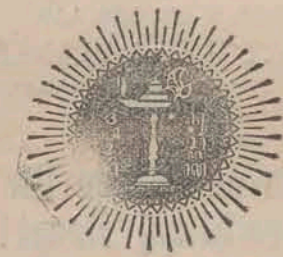
Albany, hoofdstad van den staat New-York, heeft het 300-jarig-feest van haar bestaan gevierd. Van de meeste huizen woei de Hollandsche driekleur, hier en daar voorzien van den Oranjewimpel.

De Nederlandsche gezant te Washington, jhr. mr. De Graaff, heeft met zijn echtgenoot en dochter de feesten bijgewoond.

In de Herminus Bleeker Hall werd een bijeenkomst gehouden, waar verschillende sprekers de geschiedenis van Albany hebben geschetst. Er werd verteld, dat toen in 1624 het schip de „Nieu Nederland” van de West-Indische Company zijn eerste passagiers van Holland naar de nieuwe wereld bracht, het grootste aantal der reizigers in New Amsterdam werd afgezet. Slechts een handjevol, achttien families, werden verder den Hudson opgebracht naar het toenmalige Beverwyck. De naam Beverwyck werd behouden totdat later, onder het beheer van Engeland, de stad „Albany” genoemd werd, een naam dien het sinds dien behield.

De Sovjet-regeering heeft de Chineesche souvereiniteit over Noord-Mongolië erkent, de Russische troepen zullen worden teruggeroepen. Mocht dit de beëindiging beteekenen van den strijd tusschen de twee jonge republieken om de overheersching in het oude Mongolië, het wil daarom nog niet zeggen dat het ook rust en berusting zal beteekenen voor het rijk, waar eenmaal Timoetsjien, Dzengis Chan, de Groote Chan den scepter voerden, en waar ieder gemood nog het verlangen in zich draagt naar het herwinnen der volslagen souvereine onafhankelijkheid voor zijn land. Ware China een rustige, krachtige staat, zijn voogdij over Mongolië zou aan dit,

DE NIEUWE ZAAK
in Kristal, Porselein, Glas en Luxe Gebruiksartikelen
van W. KÖNIG is gevestigd
Valeriusstraat hoek Dunklerstraat
Telefoon 33459.
Verpakking voor Indië onder garantie tegen breuk.
Het „Winkeltje” Prinsestraat 92 blijft bestaan.

ADI-POESTAKA

Boekhandel en Uitgevers-Mij.
L. v. Meerderv. 332 - Den Haag

Tel. 35611.

Hoofddepôt van de uitgaven van het „Java-Instituut” en van „De Commissie voor de Volkslectuur” te Weltevreden.

Levering van alle Boeken op elk gebied, ook Buitenlandsche Uitgaven.

Speciaal zijn we goed gesorteerd in Oostersche Werken.

Bij alle Boekhandelaren en bij de Uitgeefster.

Tempel en Paleis in Hindoestan

door MAURITS WAGENVOORT.

Met 25 Illustraties.

Prijs: f 3.20.

Dit werkje bevat o.a. reproducties van Etsen van Nieuwenkamp en geeft den lezer een denkbeeld van de grootsche bouwkunst van Hindoes, Dravidiers en Mohammedanen in Voor-Indië.

De Javaansche Danskunst

door Th. B. VAN LELYVELD.

Met 38 Illustraties.

Prijs: f 3.20.

De schrijver, die op Java in kringen van Inlandsche grooten heeft verkeer, is de eerste, die ons op systematische wijze in het wezen der Javaansche danskunst inleedt.

Het werk wordt o.a. verlicht door opnamen van Mevrouw Linda Bandara aan de dans- en muziekschool te Jogjakarta, genaamd: „Krido-Besko-Wiromo”, waardoor de lezer o.a. op aanschouwelijke wijze kennis maakt met de elementaire bewegingen van den Javaanschen dans.

De Geur van Moeders Haarwring

door NOTO SOEROTO.

2E DRUK.

Prijs f 3.75.

Uit de Persbeoordeelingen:

„. . . Hier ligt een bundel Nederlandsche verzen van een Javaanschen dichter voor ons, wiens poëzie ons dwingt ze met die van onze grootste poëten te vergelijken. Dat is iets, wat mij boeit en onweerstaanbaar tot mediteeren brengt. Een boek van groot gevoel en hooge beschaving. Een dichter, die niet van de dingen, maar van hun innerlijke wezen zingt”.

JOHAN KONING in „Weekblad voor Indië”.

„. . . Hoe devoot en hoe vol blijde ontroering zijn de gedichten, waarin Noto Soeroto zijn moeder bezingt, een hulde, sterker en dieper dan het liefdelied van den minnaar, omdat ze zuiverder is en niet eischt of afsmeekt, maar slechts dankt en bidt en vereert. . . De schoonheid van zijn vaderland en de monumenten van de beschaving van zijn heetgeliefd volk brengen den dichter tot geestdrift en het lied rijst uit zijn ziel. . .”.

PETER V. ARKEL in „Nieuws van den Dag van Ned.-Indië”.

BIJ UW BEZOEK AAN BRUSSEL, OSTENDE of BLANKENBERGHE, bemerk U, dat Uw kleederen gekreukt, gevlekt of gescheurd zijn.

U kunt ze moeilijk missen Geen nood Wij Reinigen en Persen Uw Kleding terwijl gij slaapt!

THE AMERICAN EXPRESS CLEANERS AND TAILORS hebben eigen ateliers te

BRUSSEL, OSTENDE, BLANKENBERGHE, Palace Hotel 39 rue Royale Hotel Excelsior Astoria Hotel Royal Palace Hotel Belle Vue Grand Hotel rue de la Limite Grand Hotel

Onverschillig waar U logeert, wij Stoomen (binnen 24 uren) Reinigen, Verven, Repareeren, Keeren, Plisseeren, Stoppen (American Stoppage) alles zoo vlug en zoo goedkoop, dat wij reeds vele Hollanders onder onze trouwste Cliënten mogen rekenen.

Indien Uw verblijf zoo kort is, dat Gij in een der bovengenoemde plaatsen niet overnacht, dan reinigen en persen wij Uw kleding,

terwijl gij Uw courant leest of even een brief schrijft.

American Express Cleaners & Tailors

Prop.: M. ANDRÉ,

4 rue Grétry, BRUSSEL

(eerste Zijstraat rechts op den Boulevard komende van de Place Brouckère).

BESPREKBAAR.

AÇOKA

Drama in vier bedrijven door G. GONGGRIJP Bandversiering van SOERJOWINOTO Prijs ingenaaid f 3.40 Gebonden f 4.90 Verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren en bij de Uitgeefster

Uit de persbeoordeelingen: S

„ . . . Het Nederlandsche volk zou zichzelf te kort doen, indien het Açoka niet vasthield en het tot zijn blijvend bezit maakte als een zijner uitnemende scheppingen”.

S (L. J. M. Feber in De Maasbode).

„ . . . De brandende vragen van onzen tijd hebben grooten invloed op het werk uitgeoefend, en menige gedachte uit het Açoka-drama, de hoofdlijn niet het minst, loopt parallel aan de stroomingen, die in het geestelijke leven van onze dagen aandacht eischen. Deze Açoka-figuur is een mensch. Een mensch, bewogen door machtige driften, ontroerd door diepe en smartelijke gevoelens, aangeraakt door verheven wijsheid”.

(Herman Middendorp in De Nieuwe Gids)

„ . . . Hier is al dadelijk de distinctie, die wij op het toneel zoo ongaarne missen. Açoka, de hoofdfiguur, is een menschelijke koning — ware hij in onzen tijd geboren, men zou hem wellicht voorzitter van den Volkenbond hebben gemaakt — doch hij is geenszins een gekroond demoraat of president van de republiek. Hij blijft — eere den schrijver — Majesteit, in den besten zin”.

(Top Naef in De Amsterdamer)

„ . . . De groote rijkdom van dit werk ligt in zijn idealiteit; de geestelijke ontroering is een adeler van. Als men bij dit werk vergelijkt al hetgeen gemeenlijk voor Nederlandsch toneelwerk doorgaat, dan voelt men direct welk een hooge vlucht de heer Gonggrijp heeft genomen”.

(Johan Koning in De Hollandsche Revue).

Uitgave van „Ādi Poestaka”

Boekhandel en Uitgeversmaatschappij

Laan v. Meerderv. 332 - Den Haag - Tel. 35611

Piano's Orgels G. A. J. VAN KALMTHOUT Tel. 1562 NIJMEGEN Tel. 1562 Bisschop Hamerstraat 1-1a Vleugels Kunstspelpiano's

in menig opzicht achterlijke, land ten goede kunnen komen, maar het China van onzen tijd heeft eigenlijk zelf een krachtigen voorged noodig.

Een andere bepaling van de Russisch-Chineesche overeenkomst betreft den Chineeschen Oosterspoorweg. Deze aangelegenheid had nota's uitgelokt van de Japansche, Amerikaansche en Fransche regeeringen, toeh heeft de Chineesche regeering de overeenkomst geratificeerd.

In haar antwoord op die nota's ontkent de regeering te Peking, dat met vreemde belangen en voorrechten rekening was te houden, zij zegt dat het in deze een aangelegenheid betreft, waarin alleen China en Rusland rechten en belangen hebben.

De groote belangstelling van Frankrijk voor den Chineeschen Oosterspoorweg vindt haar oorzaak hierin dat de oorspronkelijke statuten van de Russisch-Chineesche Bank — thans Russisch-Aziatische Bank — die de Chineesche Oosterspoorweg oorspronkelijk financierde, toelieten om buiten Rusland de directie van deze bank te veranderen. Na den coup d'état van de bolsjewisten werd op die gronden in Parijs een nieuwe directie gevormd en door de protectie van de Fransche regeering werd meer dan zestig procent van het kapitaal van de bank Fransch. Het is dan ook moeilijk aan te nemen dat Frankrijk het argument van China, dat de overdracht van den spoorweg een aangelegenheid is slechts tusschen China en Rusland, zal kunnen aanvaarden.

Zoo meldt zich voor Frankrijk al weer een moeilijkheid aan, waarin ook Moskou direct betrokken is, op het oogenblik dat de nieuwe regeering juist spreekt van de voorbereiding der hervatting van de normale betrekkingen met Rusland.

In zijn eerste regeeringsverklaring liet Herriot zich voorzichtig uit over toenadering tot er erkenning van Soefet-Rusland door Frankrijk, maar er zal iets gebeuren. Naar 't zich laat aanzien, zal Frankrijk voor de erkenning de jure in overeenstemming met de Ver. Staten handelen, het zal een officieele missie naar Moskou zenden, reeds wordt gesproken van een conferentie in 't najaar te Parijs, waarbij niet alleen de beide regeeringen vertegenwoordigd zullen zijn, doch ook de houders van Russische fondsen en de vroegere eigenaars van Fransche ondernemingen in Rusland. Ook zou een commissie worden benoemd voor de bestudeering van de Russische burgerlijke- en handelswetgeving en de economische betrekkingen.

Kan het verloop der Londensche onderhandelingen tusschen Groot Britannië en Rusland de hoop niet voeden op een spoedig te bereiken resultaat, indien in de wenschen van Engeland, Amerika en Frankrijk overeenstemming blijkt te zijn, zou dit echter ten goede kunnen werken. Anderzijds kan de onderlinge naijver ook door Rusland worden benut.

De Russische regeering heeft het Chineesche ministerie van buitenlandsche zaken uitgenoodigd een Chineesch gezantschap in Moskou te vestigen.

Egypte ijvert voort voor geheele onafhankelijkheid. Koning, ministerie Zagloel en bevolking hebben zich dezer dagen duidelijk en krachtig uitgesproken voor Soedan als deel van Egypte. De regeering te Londen moet dit beschouwen als een tegen haar gerichte demonstratie.

De Tanger-kwestie zonder eind. Spanje, Frankrijk en Groot-Britannië zijn 't eens geworden. Zooals wij h.t.p. reeds aantekenden, werd hierbij plots grooten spoed betracht, nadat de Ver. Staten en Italië getoond hadden van meening te zijn, dat zij daarbij ook een woord mochten meespreken. Nu de drie, die zich als de naastbetrokken beschouwen en die meenen gerechtigd te zijn om een besluit te nemen, een verdrag aangenomen hebben, negeert Italië die conventie eenvoudig. 't Zond zelfs een nieuwen diplomatieken vertegenwoordiger naar Tanger. Deze, de heer Borghetti, zal weigeren eenigerlei contract te erkennen, eigenmachtig buiten het verdrag van Algeciras tot stand gebracht.

Italië zal hierdoor geïsoleerd staan, maar waar Mussolini zoo iets doet, heeft hij daarmede stellig bepaalde bedoelingen. In elk geval blijkt de Tanger-kwestie nog niet gebluscht.

De Spaansche regeering, of juist het militaire directorium door Primo de Rivera ingesteld, zou in Sp.-Marokko de pogingen tot gewelddadig onderwerpen der verzetspartij willen staken, en door een vreedzame penetratie het land voor zich willen winnen. Naar aanleiding van een door Markies de Estella, president van het directorium te Malaga gehouden rede, werd verwacht dat de bezetting uit vele der vooruitgeschoven posten zal worden teruggetrokken.

WASSCHERIJ „REINGOED Met speciale Afd. voor de behandeling van Fijn G... ANNA VAN BUENENSTRAAT 155-157 DEN HAAG - TEL. 71568 Voor uiterst zorgvuldige behandeling van Uw Was... wordt ingestaan. Behandeling van alle wollen... flanelen goederen systeem Jaeger.

den teruggetrokken. Bestrafing van de aanhangers Abdoel Krim, voor hetgeen reeds door hen bedreven of nog bedreven zal worden, zou alleen door bommenten uit de lucht plaats vinden.

Intusschen kwamen uit Marokko weer berichten nieuwe militaire teleurstellingen. P. d. R. zal nu poolshoogte gaan nemen.

Er is maar één grens: geheel Marokko. Men deze of Spaansch, of Cherifaansch te kiezen. Madrid het eerste, dan is een stelselmatige ting, met stelselmatige bestuursregeling het eenig gebleven middel. De uitvoering vergt een 15 à 20 planmatig voortgezet beleid, met een troepenmacht 80 à 100.000 man, zooals Lyautey in Fransch Mar ter zijner beschikking had en heeft, én, én voor Spaansche Lyautey.

Elke andere oplossing vraagt meer tijd, meer meer geld, tenzij Spanje Marokko geheel aan zich overlaat.

De gespannen verhouding tusschen Groot-Britannië Mexico. Mac Donald, sprekend in het Lagerhuis over toestand te Mexico, deelde mede, dat de Britsche Cummins de hoofdstad had verlaten en sedert of grondgebied der Ver. Staten is aangekomen, terw Amerikaanse legatie te Mexico de behartiging Britsche belangen had overgenomen.

De laatste berichten omtrent mevr. Evans, wie rechtmatige behandeling de bekende protesten van mins had uitgelokt, dateeren van 3 Juni. De to waarin zij verkeert werd als zeer critiek besch daar zij zich toen met haar personeel op het da haar woning had te verdedigen tegen een groote gepeupel. Het Mexicaansche ministerie van Oor hulp beloofd. De hoeve van mevr. Evans was om om 2 redenen: ten eerste op grond van de wet op nale belangen en ten tweede voor de verstrekk gronden aan de gemeenschap, terwijl in geen de vallen een behoorlijk aanbod van schadevergoe gedaan. Lieve toestanden!

Het verheugde Mac Donald te kunnen constateen geen enkele Mexicaansche autoriteit een voet in h sche gezantschap had gezet.

Op de vraag, of de onderhandelingen met Mexico geheel waren afgebroken, antwoordde de premier het voorbarig zou zijn houding te bepalen al met Cummins van gedachten te hebben gewisseld.

De Britsche diplomatieke agent te Mexico is in heid, maar de kwestie waar het om gaat, het tusschen de Engelsche mevrouw Evans en de auto van Puebla, is nog in volle crisis.

De vliegtocht van Amundsen naar de No is weer uitgesteld. Hij is niet afgeschrokken door heilvoorspellende beschouwingen van meer dan één geopperd. Ook hebben de moeilijkheden over de liaanschen dagbladcorrespondent, tegen wiens ming van verschillende zijden bezwaren zijn inge den doorslag niet gegeven. Maar aan het voor den benoedigde bedrag kwam zooveel te kort dat de resteerende niet bijeen weet te krijgen.

De Italiaansche fabriek, die de vliegtuigen zou vergde betaling op bepaalden termijn. 't Geld is en dus; alle voorbereiding om niet; althans weer van minstens één jaar.

Pelletier d'Oisy is, met zijn begeleider Bésin, te geestdriftig gevierd, na den krantig volbrachten v Parijs-Tokio, ruim 20.000 K.M. Zij zijn nu weer thuisreis, terwijl de vóór hen vertrokken Engelsche voortsukkelen en de Portugeeschen...?

De Portugeesche vliegers Brito Paia en Sermes res hebben op hun tocht Lissabon-Macao een reed tegenspoeden gehad. Tot het laatst toe. Dépasse c'est manquer la chose. Slecht zicht en zwaar we hen over het einddoel Macao, de Portugeesche nabij Hongkong, heenvliegen, en in deze Britsche landen. Daar hun machine zeer beschadigd wer zelf wonden opliepen, moest van de glorieuse eind naar Macao worden afgezien. Intusschen is het hunner schitterende prestatie toch zoowat op stellen van hetgeen Pelletier d'Oisy volbracht.

De Amerikaansche wereldvliegers onder Smith 26 Juni te Calcutta aan; zij hebben zoodoende nomen de helft van den vlucht om de aarde v

De Britsche wereldvlucht, onder Mac Laren, toet tot Rangoon in Achter-Indië gebracht. Op jeet zullen de reizigers, in westelijke en in richting, elkander dus gepasseerd zijn, maar de Engelschen van Londen zijn uitgegaan, hebben zij pas ongeveer een vierde van het geheel achter de

De Amer. vlieger Maughan is in één dag van New naar San Francisco gevlogen. 2670 mijlen in 21 u

GERITS-BEKMAN - DEN HAAG v. Swietenstraat 7 DAMES- en HEERENKLEERMAKER Bekroond met de hoogste onderscheiding Uitsluitend prima kwaliteiten. Enorme sortering

WISBRUN & LIFFMANN Veenestraat 35-37 - Tel. 12593 - Den Ha DAMES MODEARTIKELEN. ZIJDEN STOFFEN, FLUWELLEN, KANTSTOFFEN ALLE SOORTEN GARNEERINGEN. ENZ. BALARTIKELEN.

STOOMSCHOENFABRIEK

Firma Van der Linden & Musters
MAATSHEUVEL (Holland) - Tel. Interc. 1
FABRIKANTE VAN
eerste klasse LUXE BURGER DAMESWERK
Merk „THE TO-DAY SHOE“.

J. KRUG - DEN HAAG

Schoen- en Laarzenmaker
DENNENWEG 15 TELEF. 14381

Specialiteit in Rijlaarzen

Driemaal bekroond met eerste prijzen
Referentiën van Eerste Families ter inzage

Mevrouw C. J. Rutten—Pekelharing heeft en het Bestuur en de leden door hare welwillendheid in deze zeer aan haar verplicht.

Ten slotte trad voor de afd. Utrecht der Ver. Oost en West, de Nederl. Maatschappij voor Nijverheid en Handel, departement Utrecht, de Stichtische Industriële club en de Handelsmaatschappij te Utrecht, als spreker op de Heer J. Kremer, Kapitein ter Zee met het onderwerp: „Het Sneeuwgebergte van N. Guinea.“

Deze 4 lezingen door lichtbeelden verduidelijkt, waren over het geheel goed bezocht.

De financiële toestand der afdeeling is gunstig (zie jaarverslag van den Penningmeester).

De Secretaresse
J. J. LAGERS.

Verslag van den geldelijken toestand over 1923.

Hoewel het batig saldo over het afgelopen jaar (f 211.14 1/2) en ongeveer f 27.— minder is dan over 1922 (f 238.—) kan de toestand toch vrij gunstig genoemd worden.

Het aantal leden en begunstigers, die hunne contributie aan deze afdeeling afdroegen, bedroeg onderscheidenlijk 113 en 15; 41 leden en 2 begunstigers traden voor het eerst toe, terwijl 35 leden om verschillende redenen bedankten.

Te samen betaalden zij f 555.50 aan contributies, waarvan f 7.50 in het laatst van 1922 door tusschenkomst van het Hoofdbestuur ontvangen werden.

Dat, niettegenstaande het aan contributies geïnde bedrag, hooger was dan over 1922, het jaar 1923 toch met een kleiner saldo sluit, vindt zijn oorzaak in de aanzienlijk hooger bijdrage, die aan het Hoofdbestuur in 1923 moest worden overgemaakt en in het grooter aantal gehouden lezingen. (4 in plaats van 2).

Door samenwerking met andere verenigingen waren de kosten van iedere lezing aanzienlijk lager; daartoe droeg verder bij de omstandigheden, dat eene sprekerster en een spreker geen honorarium verlangden, waarom hier aan beiden nogmaals dank moet worden betuigd.

De rekening en verantwoording werden op 26 Febr. 1924 door de heeren S. A. Bartsira en Ch. Boland nagezien en in orde bevonden.

De Penningmeester.
SOMERMEIJER.

Utrecht, 29 Februari 1924.

Overzicht der ontvangsten en uitgaven over 1923.

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes Saldo van het vorige jaar, Contributies over 1923, Gift ineens, Toegangsgelden, Rente in 1923, and Totaal f 818.46.

Uitgaven.

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes Afgedragen aan het Hoofdbestuur, Honoraria, Zaalhuur, enz., Lichtbeelden, Toezicht, enz., Inningskosten, Drukwerk, advertentiekosten, Overige administratiekosten, and Totaal f 607.31 1/2.

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes Voordeelig saldo and Totaal f 818.46.

Utrecht, 29 Februari 1924.

De Penningmeester,
SOMERMEIJER.

* De kosten voor de 4e in het laatst van 1923 gehouden lezing werden eerst in begin 1924 betaald.

Mededeelingen.

Van het Dagelijksch Bestuur:
DE OOST EN WEST-MEDAILLE.

De aandacht onzer leden wordt gevestigd op den nog

DAMES

welke hun haar een blijvende ondulatie willen geven
prefereren

JAC. BOSMAN, Coiffeur de Dames

FRED. HENDRIKLAAN 262 TEL. 52551

Haarwasschen, Manicure, Massage, Ondulation Marcel
Prima Haarwerken

Berichten der Afdeelingen.

Afdeeling Deventer:

In het afgelopen jaar bleef de afdeeling Deventer ondergebracht bij het Koloniaal Landbouwmuseum, omdat de werkzaamheden aan dat Museum konden worden overgelaten. Geen bijzondere onderwerpen. Het financiële afrekening heeft bereids plaats gehad.

De Secretaris,
H. TJEENK WILLINK.

Afdeeling Utrecht:

VERSLAG OVER HET JAAR 1923.

In het jaar 1923 traden 31 nieuwe leden tot onze afdeeling toe en twee begunstigers. Wij verloren er 39 en wel 4 door den dood; 20 vertrokken naar andere plaatsen, 3 naar elders, terwijl 12 wegens ons onbekende den hun lidmaatschap opzegden.

De heeren H. van Leent en N. van der Lee, die op 1 Jan. 1923 volgens rooster moesten aftreden, werden herkozen en namen de benoeming aan.

De vacature ontstaan door het bedanken van Mevrouw van Oeveren bleef nog steeds onvervuld. In het jaar 1923 werden van de leden der afdeeling lezingen of voordrachten gehouden.

De eerste had plaats op 9 Febr. 1923. Sprekerster mevrouw C. J. Rutten—Pekelharing. Onderwerp: „Indische verbodschep.“

Op Vrijdag 27 April hield de heer A. W. Jansen uit Assum, oud-zending, een voordracht over: „Pieterwerk op eenige eilanden der Molukken“.

Op 30 October had onze afdeeling weder het genoegen mevrouw C. J. Rutten—Pekelharing te zien optreden, thans met het onderwerp: „de Kantje' het Nederlandsche Reintje de Vos“.

De sprekerster was zoo goed de plaats in te nemen van den Heer J. Kremer, die beloofd had in genoemde maand hier een lezing te komen houden, maar wegens bijzondere omstandigheden daarin werd verhinderd.

SAGEWKA's Muziekschool

OPGERICHT 1916

Vaillantlaan 27 Den Haag

Privaat- en Cursuslessen Piano, Viool, Violoncel Mandoline, Banjo, Gitaar en Luit.

VRAAGT PROSPECTUS

INSTRUMENTEN IN HUUR EN HUURKOOP

Aan de Leden
van „Oost en West“

Het bestaan van het „Koloniaal Weekblad“ is, dit behoeft geen betoog, een levensbehoefte voor Uw vereniging.

Op twee manieren kunt U het orgaan steunen:

- 1°. door de adverteerders, die Uw weekblad helpen financieren, met Uw inkoop te bevoordeelen en daarbij den naam van het blad te vermelden,
2°. door Uw leveranciers aan te sporen in Uw orgaan te adverteeren, of door onzen reiziger bij Uw leveranciers een introductie te verschaffen.

Mogen wij op Uw medewerking in deze rekenen?

DE UITGEEFSTER.

V. MASSARO

KAMPERSINGEL 50 - HAARLEM

LEVERANCIERS VAN MARMER, MOZAIEK, STEEN- EN HOUTGRANIET VLOEREN, LAMBRIZEERINGEN, AANRECHTBLADEN GOOTSTEENEN, TRAPPEN, PLINTEN enz.

CONSTRUCTEUR VAN BETONWERKEN

Specialiteit in KUNSTSTEEN EN KUNSTMARMER

Zijt Gij Abonné

van het rijk Geïllustreerde Maandblad

NEDERLANDSCH INDIË OUD EN NIEUW

Zoo niet, vraag dan gratis proefnummer aan bij de Administratie

PRIJS PER JAARGANG f 20.—

Te voldoen in twee halfjaarlijksche termijnen van f 10.—

Losse nummers f 2.50

Nobelstraat 20 Den Haag

Telefoon 11987*

TE KOOP

in DEN HAAG een **dubbel HEERENHUIS** met Voor- en Achtertuin, gelegen in Duinoord 3 minuten van de Schev. Boschjes, lijn 8 en 10 (zomerlijn 14).

Het huis bevat: *Parterre*: 3 ineenlopende kamers met serre, keuken, kelder, W.C., gangkast; *1e Verdieping*: 4 ineenlopende kamers met badkamer, W.C., gangkast; *2e Verdieping*: 2 groote en 3 kleine kamers, gangkast, W.C., zolder. Voorts kasten in bijna alle kamers, Gas- en Electr. licht.

Het huis is eventueel zeer geschikt voor pension of herstellingsoord.

Br. motto „Heerenhuis”, Bureau v. d. Blad, Nobelstraat 20, Den Haag.

BESCHIKBAAR.

FIRMA J. ASJES Ez.

CARROSSERIE EN RIJTUIGFABRIEK

ALKMAAR

BOUW VAN ALLE SOORTEN RIJTUIGEN, KOETSEN EN CARROSSERIEN VOOR

.....PERSONEN- EN VRACHTVERVOER.....

BESCHIKBAAR.

NEDERL.-INDIË, OUD EN NIEUW
NOBELSTRAAT 20 'S-GRAVENHAGE

DE NIEUWE JAARGANG

In de Juni-aflevering van den nieuwen jaargang, welke met Mei een aanvang neemt verschijnt een artikel van Dr. H. P. BERLAGE over zijn reis door Nederlandsch-Indië. Deze bijdrage zal opgeluisterd worden door een 6-tal illustraties naar teekeningen.

Gratis proefnummer van het Tijdschrift aan te vragen bij de administratie, Den Haag, Nobelstraat 20. Prijs p. jaargang f 20.-

Striikinrichting „De Weimar”

is het beste adres voor het behandelen van fijn goed, Japonnen, Blouses, kanten Kleedjes, Boorden, Overhemden, enz.

J. B. PIEKAR, Weimarstr. 394

slechts beperkten voorraad van dezen bronzen Eerepenning, welke ad f 3.50 verkrijgbaar is aan het Secretariaat der Vereeniging, Heulstraat 17.

Aan H.H. Secretarissen der afdelingen: De heer Baars, secretaris der Afd. Apeldoorn, oppert het denkbeeld om de O. en W.-medaille, waarvan iedere afdeling een exempl. bezit, te doen exposeeren bij een juwelier ter plaatse. Aan deze uitstalling zou eventueel kunnen worden toegevoegd een voorwerp, een passend bijschrift of ander reclame-middel, met de mededeeling van den prijs waarvoor de penning verkrijgbaar is. Ter overweging aanbevolen.

AAN H.H. SECRETARISSSEN EN PENNINGMEESTERS DER AFDEELINGEN.

De mutatiën van deze week zullen worden opgenomen in de mutatielijst van het volgende nummer van 10 dezer.

INDISCH BRONBEEK.

Als bekend is het Secretariaat dezer Vereeniging in staat gesteld geworden een vrij aanzienlijk bedrag ten behoeve dezer instelling naar Indië over te maken. Het Comité daar te lande betuigde daarvoor zijne erkentelijkheid, maar hoopte, gelet op hetgeen noodig is, een blijvend beroep te mogen doen op onze medewerking, teneinde te trachten meerdere gelden in te zamelen. Gaarne wordt hieraan gehoor gegeven met eene hernieuwde opwekking om eene bijdrage voor dit goede doel toe te zenden aan het Secretariaat voornoemd, Heulstraat 17. De giften worden in dit orgaan verantwoord en doorgezonden naar Indië.

VEREENIGING „TJANDI STICHTING”.

Ter kennismeming voor de leden ligt op de leeszaal, Heulstraat 17, het elfde jaarverslag — 1923 — dezer Vereeniging.

Van het Informatie-Bureau: MET VERLOF UIT INDIE AANGEKOMEN AMBTENAREN.

- J. J. Weeda, Leeraar b. d. Koningin Wilhelmina-school te Weltevreden, Zeist, Berkenlaan 3.
- A. V. L. Flament, Werktuigkundige b. d. Staatsspoor-tramwegen, 's-Gravenhage, Weeringkade 6.
- K. J. Simon, Stationscommies bij de S.S.T., Nijmegen, Berg en Dalscheweg 380.
- A. Visser, Controleur 2e kl. P.T.T., Alkmaar, Lindenlaan 95 I.
- A. C. Noordhoek Hegt, Chef v. d. Arbeidsinspectie voor de buitengewesten, 's-Gravenhage, Eikstraat 5.
- J. V. Bedier de Prairie, Commies b. d. Staatsspoor en tramwegen, 's-Gravenhage, p. a. den Heer H. Hemler, Weimarstraat 89.
- G. J. Beisser, Ambtenaar ter beschikking v. h. Hoofd v. d. Pandhuisdienst, 's-Gravenhage, Obrechtstraat 301.
- J. M. van der Vange, Opziener over de draaijerij bij de Artillerie Constructie Winkel, Rotterdam, Noord-singel 45b.
- C. A. Ossendorp, Controleur 2e kl. b. d. Post-, Telegr.- en Telef.-dienst, Amsterdam, Nicolaas Beetsstraat 134.
- B. de Haan, Bouwkundig adjunct-inspecteur b. d. Oudheidkundigen Dienst, Nieuw Lekkerland.
- G. A. Bosselaar, Controleur bij het Binnenl. Bestuur, Leiden, Breestraat 83a.
- S. Schregardus, Onderwijzer 1e kl. b. h. O. E. L. O., Hilversum, Ministerpark 33.
- H. E. van Aarem, Ambtenaar der 1e kl. b. d. dienst der In- en Uitv. en Accijnzen, Wageningen, Diedenweg 4.
- M. M. Jansen Sasabone, Commies b. d. Post- Telegr.- en Telef.-dienst, Apeldoorn, Sophiapark 5.
- J. C. van den Heuvel, Hoofdagent van politie der 2e kl., Tiel, p. a. A. v. d. Heuvel, Hoogestraat 444.
- J. A. Mulder, Onderwijzer 3e kl. b. h. O. E. L. O., Apeldoorn, Sophiapark 5.
- M. P. K. Halewijn, Ambtenaar 4e kl. b. d. dienst der In- en Uitvoerrechten en Accijnzen, 's-Gravenhage, p. a. Brückmann, Nieuwe Schoolstraat 95.
- M. N. Snel, Techn. hoofdkantoorhoofd b. d. Staatsspoor-tramwegen, 's-Gravenhage, Weimarstraat 366.
- H. O. Dürrbaum, Beheerder 2e kl. v. h. Landspandhuis te Ngadiredjo, Nordhausen am Harz Duitschland, Gartenstrasse 1.
- P. G. G. J. Lubbers, Controleur bij het Binnenl. Bestuur, Bussum, Willemslaan 6a.
- Mevr. G. van Zanten, geb. Laurens, Administratief beampte b. d. P.T.T.-dienst, Arnhem, Stalstraat 42.
- W. J. G. G. van Zanten, 2e Commies b. h. Hoofdbestuur v. d. P.T.T.-dienst, Arnhem, Stalstraat 42.

MEUBELHUIS „DE WEST”

COMPLETE MEUBILEERING

UITERST BILLIJKE PRIJZEN
DEN HAAG - WEST-EINDE 73

„Hollandia” Drogisterij

2e Sweelinckstraat 199 - Den Haag
bij het Stadhoudersplein

Voor Duinoord 't geschiktste adres voor Uw Chemicaliën, Verbandstoffen, claliteits-geneesmiddelen, enz.

VOOR DEN INDISCHEN DIENST ZIJN BESTE R. Dunnewold, Alberdingk Thijmstraat 12 te Amsterdam als gouvernementsarts bij den Burgerlijken kundigen Dienst.
Mr. H. van der Meulen, Hobbemakade 59 I, Amsterdam, als ambtenaar ter beschikking bij den der Belastingen.
W. van de Schoot, Wilhelminalaan 35 te Wierburg (Limb.) en F. L. Janssen, Zandstraat te Wierburg beiden als onderwijzer 2e klasse bij het Europeesch Lager Onderwijs.
Ir. N. A. A. Smets, Generaal Lemanstraat 72, Mijnbouw; (België) als ingenieur bij den dienst van Mijnbouw;
O. Veenbaas, 3e Helmersstraat 29 te Amsterdam als gouvernementsarts bij den Burgerlijken Geneesgen Dienst.

UITZENDING VOOR DEN NEDERLANDSCH-INDISCHEN STAATSDIENST EN VOOR 'S LANDS DIENST IN SURINAME EN IN CURAÇAO

Voor de na te noemen betrekkingen bij 's Lands dienst in Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao waarin moet worden voorzien door uitzending wege het Departement van Koloniën, bestaat gelegenheid tot mededinging.

- 10. Uitzending voor den Nederlandsch-Indië Staatsdienst:
 - a. onderwijzer(es) bij het m.u.l.o. (hoofddakakte wiskunde l. o. vereischt);
 - b. onderwijzer(es) bij het openbaar lager onderwijs (voor onderwijzeres hoofddakakte vereischt);
 - c. volledig bevoegde leeraar in de Duitsche letterkunde voor het openbaar middelbaar onderwijs;
 - d. adjunct-accountant (in tijdelijken dienst);
 - e. officier van gezondheid 2de klasse (in tijdelijken dienst).
 - 2e. Uitzending voor 's Lands dienst in Suriname hoofdverpleegster bij het militair hospitaal in maribo.
 - 3e. Uitzending voor 's Lands dienst in Curaçao hoofdonderwijzer met akte wiskunde; hoofdonderwijzeres met akte Fransch.
- Zij, die voor uitzending tot eene dezer betrekkingen in aanmerking wenschen te komen, kunnen zich het verkrijgen van inlichtingen wenden tot het Ministerie van Koloniën, 9de afdeling, onderafdeling A. B. (voor de betrekkingen genoemd onder a tot de 8ste afdeling (voor de betrekking onder de 10de afdeling voor de betrekking onder 2e) den heer H. P. van Nieuwenburg, J. Pzn. Coenstraat 's-Gravenhage, voor de onder 3e. genoemde betrekkingen.

Ingevuld toe te zenden aan den Secr.-Penningmeester, Heulstraat 17, Den Haag.

De Ondergeteekende wenscht ^{Lid} te ^{Begunstiger} der Vereeniging „Oost en West”, op een termijn van f 's jaars (leden f 5.- minimum, aan wie wekelijks het Weekblad wordt toegezonden; Begunstigers f 1.- minimum als uiting van sympathie met het streven).

Naam en Voorletters:

Beroep of Betrekking:

Adres:

..... den

Handteekening.

Rund-, Kalfs- en Varkensslag „HOUTRUST”

Obrechtstraat 628 Tel. 34
Levert uitsluitend 1e kwaliteit Hollandsch geslacht tegen billijke prijzen a Netto bezorging Thuisbezorging zonder prijsverhooging
Aanbevelend, F. Ph. SATO
DEN HAAG OBRECHTSTRAAT

Confiserie en Chocolaterie Royales
J. A. KRUL
 Salon de Rafraichissements
 NOORDEINDE 44 DEN HAAG

N.V. HOOGWERFF, CHABOT & VISSER'S
WIJNHANDEL

Hoofdkantoor: ROTTERDAM, Jufferstraat 21c - Tel. 1155
 Filiaal: 'S-GRAVENHAGE Noordwal 4, Tel. 12481
 Filiaal: ARNHEM Eusebiusb. singel 1a, Tel. 195

Vereeniging „OOST en WEST”.
 HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 'S-GRAVENHAGE.

INDIE-COMMISSIE. De gedelegeerde dezer Commissie, de Heer J. C. HIETINK, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752, neemt belangeloos de zorg op zich van in Nederland vertoevende kinderen en jongelieden uit Oost- en West-Indië, die hier te lande geen familie of kennissen hebben, die dit kunnen doen. Het **INFORMATIE-BUREAU** ten behoeve van personen, die een werkkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstreckende op elk gebied aan personen van Indië komende of aankomende met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 17, 's-Gravenhage, Telef. H. 4519, Bureau-uren 10-12 v.m. en 2.30-4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichtingen zonder bijvoeging van porto voor de beantwoording worden als regel buiten beschouwing gelaten.

HUIS VOOR INDISCHE STUDENTEN, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752. Dit „Tehuis” biedt aan studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië, wier ouders niet in Nederland vertoeven, tegen matigen prijs een tijdelijk verblijf aan, desgewenscht met hulp en voorlichting. Aanvragen te richten tot den Directeur, den Heer J. C. HIETINK of den administrateur, den Heer W. MELJER.

HUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggahan”, van Boetselaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Ned.-Ind. bedienden een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indische bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. Scheveningen No. 248.

LESZAAL, Heulstraat 17. Bevat de actuele lectuur betreffende Oost- en West-Indië.

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17 en de Firma MARTINUS NIJHOFF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

- a. 1. Een boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn. (Tweede druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
2. Onze Oost. II. Iets over den Inlander en zijn Zieleven, door T. J. BEZEMER. Prijs: f 0.05 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
- b. Onze West Tweede druk bestaande uit:
 1. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ; Prijs: f 0.50 en f 0.06 frankeerkosten.
 2. De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN. Prijs: f 0.50 en f 0.06 frankeerkosten.
- c. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen: Werkkring en Vooruitzichten.
 - I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (2de, geheel omgewerkte druk met 8 foto's.) Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
 - IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - VI. De Ambtenaar bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen Arts in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in N.-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - IX. De Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederl.-Indië. (Opnieuw herzien). Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - X. De Ambtenaar bij den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst in Nederl.-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - XI. De Geëmpl. bij de Rubber-(caoutch.) cultuur en bij eenige Bergcultures in N.-Indië. Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - XII. Onze Koloniën. Prijs f 0.35 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

- Serie I.**
1. Nederlandsch-Indië en de handel.
 2. Indische toestanden gezien door een inlander.
 3. Het leven van den bestuursambtenaar in het binnenland.
 4. Sarikat-Islam.
 5. De Sultaanijverheid in Nederlandsch-Indië.
 6. De afschaffing van de laatste heereindensten op Java.
 7. Denkbeelden der Inlanders van onzen Indischen Archipel omtrent het ontstaan van ziekten.
 8. De Europeesche vrouw in Indië.
 9. De bosschen van Nederl.-Indië, hunne benutting en verzorging.
 10. Over de Kolonie Suriname.

- Serie II.**
- No. 1. De militaire positie van Nederlandsch-Indië.
 2. Het Javaansch toongeslacht.
 3. Het spoor- en tramwegwezen in Nederlandsch-Indië.
 4. De theecultuur op Java.
 5. 's Lands Plantentuin te Buitenzorg.
 6. Een doode taal in Indië.
 7. De inlandesche dorpsgemeenschap op Java.
 8. De rijstteelt in Nederlandsch-Indië.
 9. De Javaan gelijk hij schijnt en is.
 10. Brandende Koloniale Vraagstukken.

- Serie III.**
- No. 5. Nederlanders in Indië.
 - 6/7. Het Nederlandsch-Indisch Volkseredietwezen.
 8. Het leven van den Europeeschen militair in Ned. Oost-Indië.
 9. De Slavernij in Oost-Indië.

B. Beleefd verzoek bij bestelling het kostende vooraf per postwissel toe te zenden aan het INFORMATIE-BUREAU, Heulstraat 17, 's-Gravenhage.

Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den Hoofdvertegenwoordiger der Vereeniging in Ned.-Indië, den Heer Mr. K. FAUSER, Soemenep (Madoera).

Afdeeling 'S-GRAVENHAGE.

Het Secretariaat-Penningmeesterschap der Afdeeling 's-Gravenhage is gevestigd Heulstraat 17 (het Hoofdbestuur).

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.
 Geregelde mail-, passagiers en vrachtgoederendienst.
 BESCHIKBAAR.
 de havens in den Nederlandsch-Indischen Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en Australië
 Uitvoerige dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij de Directie te Amsterdam en te Batavia.

C. HOYNG
 SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
 AMSTERDAM - UTRECHT
KRISTAL - PORSELEIN
 VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZUILEN MET POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ., ENZ., UIT DE PLATEELBAKKERIJ „ZUID-HOLLAND” TE GOUDA
 MAIL- en HUTKOFFERS in alle afmetingen
 Garantie voor gave overkomst

FRANÇOIS BLOM'S
MODERNE KOOKKUNST

Het uitgebreidste Kookboek Geb. in linnen Stempelband

f 5.50

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de Uitgeefster, Nobelstraat 20, Den Haag.

MODE-VAKSCHOOL - THUIS KNIPPEN LEEREN

kan elke Dame en Meisje, zonder rekenen en teekenen, van alle boven- en onderkleeding. Ook Jongens- en Kinderkleeding. — Zendt postwissel à f 1.60 of BRIEFKAART en U ontvangt per omgaand een boek voor zelf-onderricht met meer dan 100 modellen en maken daarbij een gratis apparaat om u te laten zien hoe gemakkelijk onze methode is. Verschillende naai- en huishoudscholen werken met succes volgens onze methode

VRAAGT PROSPECTUS.
W. HENDRIKSE-KNAPEN Gediplomeerd Leerares en Directrice.
 TOLSTEEGSINGEL 0.2, 54 - UTRECHT
 Tramhalte Lijn I en III :: Voorheen Heerenweg 44
 Postchèque en Girodienst 76650

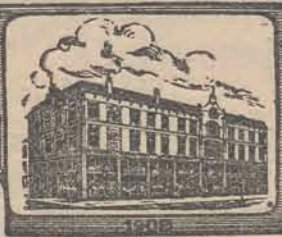
Nederl. Stoomvaart-Maatschappij „OCEAAN”
 Directie: Prins Hendrikkade 145, AMSTERDAM

Holland-Nederlandsch-Indië
 Vice-Versa
 Agenten: MEYER & Co's SCHEEPVAART-MAATSCHAPPIJ AMSTERDAM-ROTTERDAM.

Huishoudelijke
en Keuken-Artikelen
Kolen- en Gasfornuizen

FRANS VAN WIJK & ZONEN
24 VLAMINGSTRAAT - DEN HAAG
TELEPHOON 1773

Baden en Geysers
Gas- en Elec. Ornamen
Haarden en Kachel

Wereldmerk

L. C. JACOBI voorheen J. F. CUIJPERS
's-GRAVENHAGE - SOERABAYA
Regentesselaan 123 bij Regentesseplein Tel. 31403

Wendt U voor
**Huur en Huurkoop, Inruilen, Repareeren,
Stemmen en Transporteeren**
tot bovenstaande in Nederland en Buitenland het **meest**
bekende adres.

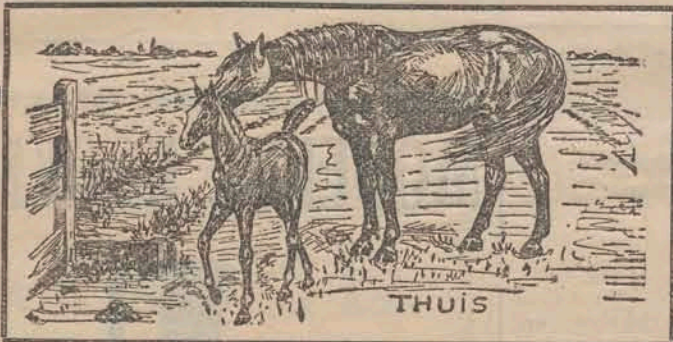
GROOTSTE voorraad, BESTE merken.
SPECIAL ADRES VOOR TROPEN-PIANO'S
UITSLUITEND ORIGINEELE MERKEN.

WANNEER GI

Dames- of Heeren-Kleding wilt la
Oppersen, Repareeren, Keeren, Mod
niseeren, Vermaken, opnieuw Voer
onzichtbaar Stoppen, kortom wat
maar wilt, ga dan naar

Kleermakerij „UNICUM”
Anna Paulownastraat 30a, Tel. 349
DEN HAAG

De prijs wordt steeds VOORUIT bepa

De Paardenwereld

Geïllustreerd Weekblad

GEWIJD AAN

**Draverijen, Rensport, Concours-Hippique,
Fokkerij, Hoefbeslag, enz.**

Abonnement (franco per post) f 6.- per jaar,
desgewenscht te betalen in 2 halfjaarlijksche
termijnen van f 3.—.

Bevat o.m. de officiële programma's van de Draverijen en Rennen
dit jaar te houden op Duindigt.

Afzonderlijke nummers 20 cent

Uitgave: N.V. Drukkerij ten Hagen, Nobelstr. 20, Den Haag

A. SCHRÖDER & CO
GROENMARKT 25-26-28 's-GRAVENHAGE

**MEISJES EN
KINDER KLEEDING**

VOOR ELKEN LEEFTIJD

JACQUES ELTE - „DE NIEUWE MUZIEKHAN
KORTE POTEN 17 - TELEFOON 18633 - DEN HAAG

Leverd steeds engros en endetail de nieuwste Engelsche-, Fransche- en Duitsche
nummers tegen lage prijzen.
Geregelde maandelijksche zendingen, ook van Orkestmuziek, en voor Jazz
Families en Societeiten. Referenties staan ten dienste.
Het grootst succes van den laatsten tijd: **YES WE HAVE NO BANANAS,**
40 cent. Dit nummer mag alleen in Holland en Koloniën worden verkocht.
uitgave JACQUES ELTE.
Het nieuwste succes van LOUIS DAVIDS: **ZANDVOORT** nummer twee en K
prijs 75 cent.

THE COMPANY

**Ladies' and
Gentlemen's Tailors**

Colbert Costuum naar maat met extra Pantalon à . . . f 63
Tailor Mades naar maat met extra Rok f 75

Indien gewenscht wordt de tweede Pantalon of Rok in sportmodel geleverd.
VRAAGT STALENCOLLECTIE.

Wagenstraat 61 - DEN HAAG - Telef. 10954

KOOPT NU

in Holland een winstgevende Zaak of
Bedrijf door bemiddeling van het

INTERNATIONAAL HANDELS-BUREAU

De Eerste Nederlandsche Vakkundige Zakenbeurs

LEUVEHAVEN 46a ROTTERDAM TELEF. 8695

Vraagt kosteloze inlichtingen.

Holland-Canada Hypotheekbank

's-Gravenhage - Winnipeg

Directie: Mr. J. D. P. TEN BOSCH te 's-Gravenhage - J. G. COSTER te Winnipeg